

El que pateix de l'Estómac i Intestins, és perquè vol!

PRENENT EL

Gastrófilo del Dr. Greus

curarà sense cap dubte, per ésser l'única i millor preparació, sense contenir cap calmant

Demani's en totes les farmàcies

J. MARSANS ROF I FILLS

Valors, Cupons, Giros, Canvi, Viatges
(2, RAMBLA CANALETES, 2)

Negociem el cupó dels Deutes Interior, Exterior i Amortitzable 4 per 100
VENCIMENT 1.º D'OCTUBRE PRÓXIM

Neumàtics Nacional

S. A.

Diagonal, 391 - Telèfon G. 986

BARCELONA

Fàbrica a Manresa

Capital: 2.500.000 pessetes

RECOMANEM el consum del producte
de la nostra indústria.

Dr. Camps Puntas VIES URINÀRIES. Ronda Universitat, 14, 3 a 5.
CLÍNICA: Fusteria, 2, 1.º; de 12 a 1 i 7 a 9 nit

Vapors Correns Tayà

Línia ràpida de l'Havana i New Orleans

El 10 de setembre, a les sis de la tarda, de Barcelona; l'11 de València; el 12 d'Alacant; el 13 de Màlaga i el 15 de Canàries, sortirà el magnífic transatlàntic correu cap a la Havana

Roger de Llúria

admetent passatgers de 1.ª, 2.ª i 3.ª classe.

Servei restaurant de primer ordre. Concert durant els àpats. Banys, il·luminació elèctrica, etc., etc. Camarots individuals i de dos llits. La tercera classe va allotjada en amples departaments amb llit metàl·lic, lavabos i menjador.

La càrrega és rebuda a destinació per agències pròpies.

Per a passatges dirigir-se demanant detalls a la companyia.

Fills de J. Tayà, S. en C.

J. A. Clavé, Barcelona

KODAK i altres aparats fotogràfics **CUYAS**, S. en C. - Portal de l'Angel, 11 i 13.

Notícies

OBSERVATORI METEOROLÒGIC DE LA UNIVERSITAT. - Direcció: R. Alcobé. - Dia 1 setembre 1919. - Hores d'observació: A les nou del matí i a les cinc de la tarda. - Baròmetre a 0° i al nivell del mar: 761.89; 762.08. - Temperatura a l'ombra: 21'0 23'0. - Direcció del vent: NO.; SSE. - Humitat relativa: 88; 90. - Estat del cel: Serè; ennuvolat. - Núvols: classe: C; C. K. - Quantitat: 0'1; 0'5.

En les 24 hores. - Temperatures: Màxima: Sol, 30'0; Ombra, 24'5. - Mílima: Ombra, 16'2; reflector, 14'8. - Velocitat del vent: 120 k. - Aigua evaporada en mil·límetres: 5'16. - Pluja en mil·límetres: 0'0. - Observacions particulars: No-cap.

Al dispensari de Sant Martí van curar un noi de nou anys, que tenia una forta contusió al ventre. Segons va dir, estava assegut a un bany del carrer de Mallorca, se li acostà un altre xicot de 14 anys i, sense més ni més, li donà una puntada de peu.

L'agressor fou denunciat.

- Vanos Cardús

Portaferrassa, 1.

A la nit es produí, no se sap com, una explosió de gas a una trapa que hi ha al carrer de Robador, en el precís moment que passava Rafael Romeu, de 49 anys, jornalier, que sofrí una lleugera contusió al peu dret.

Vaizelles

PORCELLANA

J. Llorens, Rbla. Flor, 30.

El Consell d'Administració d'Arbitris de la Unió Gremial, en representació de més de cinquanta societats gremials legalment constituïdes i de gran nombre de gremis, es creu en el deure

de fer avinent als industrials i comerciants que no hagin satisfet l'arbitri sobre faenes corresponents a l'any 1918 que no es deixin sorprendre per qualsevol que, amb fins encobertament interessats, els aconselli ridícules actituds de resistència.

La Unió Gremial convida als industrials afectats per tal arbitri que es posin al corrent per tot el dia 10 de setembre, puix passada la tal data es veurà en el lamentable i sentit cas d'haver de remetre a l'Agència Executiva els talons de càrrec contra els morosos.

En pendre tal resolució, no està en l'ànim de la Unió Gremial perjudicar a cap company, sinó encarrilar la recaptació d'un impost que en mans dels contribuents pot evitar una explotació ja intentada i aminorar els efectes del tribut, realitzant, d'acord amb la Corporació Municipal, una obra de ciutadania a benefici de Barcelona i dels interessos del comerç i la indústria com així ho han vingut a reconèixer amb la seva lloable conducta la immensa majoria dels inclosos en aquest arbitri.

- Cristalleries

J. Llorens, R. Flor, 30

Han començat al local social del «Non Escalat», carrer Baix de Sant Pere, 35, principal les classes corresponents a solfeig, vocalització, teoria i conjunt, sota la direcció del reputat mestre En Joan Llongueras, i secundat pels professors senyoreta Anna Montané i senyors Carles Moreno (sub-director) i A. López.

El pròxim dijous, dia 4, a les deu de la vesprada, tindrà lloc el primer conjunt d'Orfeó, amb assistència del mestre director.

Queda oberta la matrícula per l'Orfeó, el dilluns, dimecres i dijous, de deu a dotze de la nit, i per a ingressar al cor patriòtic, els dimarts, a la mateixa hora.

- Sanejament modern? Gran Exposició de Lavabos, pedestal de porcellana, dispositius exclusius de la Casa Twyford, d'Anglaterra. Varietat en els models, banyes, escaifadors, Waters, etc., etc. Lacomma Germans.

Una veïna del carrer de Sant Pau, i una relogada van tenir disputes per qüestió d'interessos, i la primera va donar a la segona, que està en estat interessant, una formidable puntada de peu al ventre causant-li una contusió d'importància.

Va ser auxiliada al dispensari del carrer de Barbary.

La fembra guita va ser posada a disposició del jutjat.

Depilatori

PARADELL, no irrita i mata l'arrel. Frasc, 2'50 pessetes. Asalto, 28, farmàcia.

El tabac perjudica: En pot donar raó Dionís Bel, de 35 anys, el qual descarregava caixes de tabac al magatzem de la Tabacalera, carrer de la Diputació, i n'hi va caure una a sobre, causant-li una ferida de consideració al cap.

Van curar-lo al dispensari del carrer de Sepúlveda.

- F.ª Rellojotes Girad. P. Catalunya, 4.

Rellojotes butraca últimes novetats.

Ve donant-se la seguretat en totes les Penyes literàries i centres artístics, que, la Flor Natural dels

Jocs Florals de Berga, que han de celebrar-se en aquella ciutat, el dia 7 del corrent, l'ha obtingut el llorejat poeta barceloní, N.ª Artur, Palau Ximenes, que ha elegit per a Regina a la seva gentil esposa, Na Justa Comas de Palau.

PAGUEM

0'30, 0'20, 0'15 i 0'10

les ampolles de tinta

“SESORELOS”

de litre, mig, quart i octau, posades en n.º magatzem.

Consell de Cent, 195, Barcelona

En un dels establiments del carrer de Fontanella es troba exposat un artístic pergamí policromat, executat pel conegut artista don Josep Triadó, que la Federació Provincial de la Propietat Urbana i Rústica ofereix al que n'és soci honorari el senyor don Enric Batlló Batlló com a testimoni del seu reconeixement per l'interès mostrat i meritisima feina realitzada des de molts anys pel dit senyor en defensa dels interessos generals de la propietat, contribuint demés amb això a que definitivament s'agrupessin, seguint el seu exemple els més valuosos elements que la integren.

Al mateix temps, el senyor Batlló que és, demés, des de molt temps membre d'honor de la Propietat Urbana i Rústica d'aquesta regió, ha estat d'entre els propietaris d'aquesta ciutat, el primer, al qual li fou atorgada tan meritoria distinció.

A l'Institut Català de Sords-muts, carrer de Montserrat, 20, queda oberta la matrícula per als ensenyaments de sords-muts, sords, muts, sords-muts-cecs, tartamuts i altres disàrctics de la parla.

La matrícula serà per a interns i externs.

Les hores per a efectuar-la seran de dotze a una i de dues a quatre de la tarda.

Es indispensable la presentació de l'individu que ha de rebre l'ensenyament, per a reconèixer l i classificar-lo, sense el qual requisit no es donarà referència ni facilitat de cap mena per a l'ingrés en l'esmentat centre docent.

Al Consultori de Puericultura a càrrec de la Lliga de Senyores per a l'Acció Catòlica «Lluita contra la Mortalitat Infantil» (Carders, 19), es van prestar durant el mes de juliol, valuosos serveis. Degut a l'absència de la majoria dels subscriptors, la Lliga de Senyores és ben apurada per a poder sufragar les crescudes despeses d'alimentació i medicació del gran nombre de nens que acuden al Consultori, per la qual cosa sol·liciten una petita almoïna dels nens rics.

- Desmamar les criatures. Les diàrees produïdes en aquest període de la vida, així com en l'època de la dentició, es curen sense molèstia amb l'Elixir Estomacal de Sáiz de Carlos.

A la Ronda de Sant Pere, el guàrdia civil Leonard Hernández,

de 36 anys, volent pujar a un tramvia, va caure i va ésser atropellat per un carro, que li produí lesions de consideració al ventre.

Va ésser auxiliat al dispensari pròxim i conduït després a l'Hospital Militar.

Durant la nit, entraren lladres al magatzem d'articles militars de D.ª i Perera, S. A., situat al carrer d'Argó, 136, prèvia fractura de porta i s'endugueren una màquina d'escriure, un mostrari de cantimplors i 800 metres de lona kaki, avaluats en 800 pessetes.

Al carrer del Clot, un tramvia va donar una empenta a un carro, el va fer girar en rodó i un transeünt, Jaume Goma Campillo, de 21 anys, jornalier, va quedar encalcat entre el braç del carro i la part d'una casa, sofrint una forta contusió al costat esquerre.

Va ésser curat al dispensari de Sant Martí.

La Secció Permanent d'Educació i Instrucció del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, fa avinent als socis que en la segona setmana de l'actual setembre es repartirà l'opuscle contingent els programes i horaris per al curs 1919-1920. La matrícula estarà oberta del dia 15 de setembre al 4 d'octubre.

Es posà en coneixement dels senyors socis del Tir Nacional, que havent-se rebut els cartutxos Mauser, es rependran les pràctiques de tir al Polígon de Montjuich.

PIANOS
de cordes creuades amb marc de ferro.

Sublimmarca
R. MARISTANY
Casa fundada 1875
Vendes al comptat i a plaços.

18 - Plaça de Catalunya - 18

Obituari

Funerals

Donya Rosa Nogueras i Lagrera. Morí el 15 d'agost últim. Demà, dimecres, a les deu, funerals a la parroquia de Santa Anna.

Aniversaris

Don Miquel Florensa i Mestres. Morí el 3 de setembre de 1918. Demà, dimecres, dia 3, misses de deu a dotze, al temple de Pompeia; a les onze, a la Capella de MM. Reparadores (carrer de Casp); a l'església parroquial de Calaf i Capella de GG. Carmelites de la mateixa població i a l'església de Cunill.

Enterraments

Don Josep Burton i Jacas. Ha mort, als 72 anys. Enterrat aquesta tarda a Sant Andreu de Llavaneres.
Don Josep Casanovas i Costa. Enterrat aquesta tarda.

Bisbat

—El darrer número del «Boletín Oficial Eclesiástico» publica el següent sumari:

I. Allocució de Su Santidad sobre la Consagració de las familias al Divino Corazón. — II. Decreto de la Sag. Cong. de Relig. acerca del rito que se ha de observar en la profesión de las Religiosas. — III. Decreto de clausura del Santuario de Nuestra Señora de la Cisa. — IV. Privilegios más usuales de los Ordinarios y de los curas según el nuevo Código. — V. A los católicos: una suplica.

—El Vicari General Governador eclesiástico d'aquest Bisbat, doctor Guitart, ha publicat un decret ordenant la clausura del Santuari de Nostre Senyor de la Cisa.

Diu així:

«En virtud d'una comunicació del senyor Rector de Sant Pere de Premià, sobre certs abusos i extralimitacions de l'Ajuntament de la dita població, en ordre a la propietat i administració del Santuari de Nostre Senyor de la Cisa, es dirigeix per aquest Vicari General, amb data 20 de juny propassat, un ofici al senyor alcalde-president, requerint formalment a la corporació municipal: Primer: Perquè des d'ara es declari sense efecte el nomenament de Custodi del Santuari, fet recentment per la seva sola autoritat, i deixés expedir al Rector el dret que per a tals nomenaments li competeix segons les lleis canòniques i civils. Segon: Perquè en el terme de 30 dies rendevi a aquest Vicariat comptes justificats de l'administració del Santuari, i remeti l'efectiu resultant, com també les claus de les caixes de les almes i de les almoines, i les dels armaris o mobles on es guarden els ornamentals i altres utensilis del culte. Tot això, sense perjudici de practicar-se les oportunes diligències per a mantenir el dret de propietat del Santuari a favor de l'Església.

Atenent que no havent menegat contestació l'anterior ofici, s'envia un recordatori el dia 11 de juliol, dirigit al dit alcalde-president, interessant que tan aviat com li fos possible comunicués l'acord de l'Ajuntament sobre els extrems assenyalats, i en particular sobre la immediata remesa de les claus i diner del Santuari al senyor Rector de Sant Pere de Premià.

Atenent que la comunicació dirigida al que proveeix amb caràcter de «particular» pel senyor alcalde, amb data 28 de juliol, única contestació rebuda, no satisfa gens ni mica els legítims requeriments d'aquest Vicariat; ni les altres gestions practicades oficiosament deixen entreveure cap esperança que siguin ells convenients i acatats;

Atenent que el dret dels Rectors a nomenar Custodis d'Ermites o Santuaris, com inherent a la facultat exclusiva que té l'autoritat eclesiàstica per a ordenar tot el que es refereix a l'exercici del culte, està expressament reconegut pel poder civil, segons consta en R. O. del Ministeri de la Governació de 3 de novembre de 1918 (Butlletí Oficial Eclesiàstic d'aquest Bisbat, 30 de juny de 1919, pàgina 213);

Atenent que és de tot punt intolerable que continui per més temps la situació anòmala en què es troba el Santuari de Nostre Senyor de la Cisa, constituït, de fet, en mans de l'autoritat municipal;

Venim en decretar i decretem la clausura canònica del dit Santuari, prohibint en ell, com pel present prohibim, la celebració de la Santa Missa i de tota altra funció litúrgica o acte de culte públic. Inserim's aquest Decret al Butlletí Eclesiàstic del Bisbat, i oficiis al governador civil de la província, reclamant l'auxili de la seva autoritat, a fi que, per a l'efectivitat d'aquesta resolució, l'Ajuntament de Sant Pere de Premià remeti al senyor Rector les claus del Santuari que té en son poder.

—Ha tornat a Barcelona, donant per acabat l'estiu, el familiar del senyor Bisbe, doctor Vilaplana.

—Ha tornat a Barcelona, donant per acabat l'estiu, el reverend don Manuel Toldrà, primer oficial d'aquesta Secretaria de Cambra.

DE LESTERRES CATALANES

La Costa

TIANA. — Diumenge, la població i la colònia estiuera de Tiana foren agradablement sorpresos per la resolució del seu digne alcalde don Joan Gari i Botet, el qual, en compliment d'un acord d'aquell Municipi, feu hissar a la Casa Comunal la bandera catalana, que fou saludada amb una salva de morterets.

Amb aital motiu l'Orfeó de Tiana va cantar a la plaça belles cançons catalanes, prenent hi part el poble, el qual, amb la consegüent animació, hi ballà sardanes.

Com a final de les festes religioses dedicades al Sagrat Cor de Jesús, en qual solemne tridu hi predicà eloqüents sermons el catedratic del Seminari Conciliar Dr. Masdeixars, tingué lloc una lluita processó, portant l'ensenya principal el diputat a Cortes del districte comte de Lavern, essent cordonistes l'alcalde i el jutge municipal de Tiana.

Actua de prest el senyor vicari general doctor don Justí Guitart.

La banda de la Casa de Caritat forma també part de la processó, així com també una banda militar.

No recordem haver vist en cap altre any tan lluita processó com la del present en la qual es pot dir que hi assistí tot el poble.

CANET DE MAR. — Una família, agraïda a haver-se deslliurat de la «passa», ha remès una quantitat per a celebrar amb més esplendor els actes de la propera festa major i repartir una almoneda a les famílies pobres que tingueren algun mort de grip.

Les funcions religioses de consuetud, que se celebraran al Santuari de la Mare de Déu de la Misericòrdia, seran molt solemnes. Predicarà en totes les funcions el canonge lleydata doctor Gaya. A la plaça hi haurà gran ballada de sardanes i s'aviarà un magnífic castell de focs artificials.

Vallès

RUBÍ. — A benefici del contrare local «Saba Nova», se celebrà un festival artístic i patriòtic, a la Sala Domènec, plena de distingida concurrència.

El Quartet Joventut tocà una simfonia; En Miquel Segura, En Marian Florian i Na Carme Mananet, representaren la sarsuela «Primer jo...»; els tenors Enric Julià i Joan Massana cantaren cançons; En Segura llegí l'Himne a la Falç; d'En Pere Ermendia, redactor de «Saba Nova»; l'Agrupació teatral del Centre Democràtic Republicà, representà l'obra trica «La capseta de l'amor o l'enyorament de Claret»; el cor «Parnàs Rubinenc», cantà «Salut als cantors»; i «La joia de l'Empordan»; l'Orfeó de Rubí, dirigit per En Josep Sentís, cantà «La canço de muntanya»; «Els ballaires dintre un sac»; «L'enyor»; «Els tres tambors»; «En Pere Gallari»; i la sardana «Les fulles seques»; la senyoreta Josefina Serra tocà el piano el vals núm. 6, de Chopin; «Seguidillas»; «Albéniz»; i «Venecia»; i «Nàpols»; de Liszt, i es rematà la vetllada escoltant tothom a peu dret l'himne català.

Totes les composicions foren ovacionades, sortint la concurrència molt satisfeta de tan bella festa.

MONTCADE. — Celebrem solemnement el natalici de la Verge el dia 8 de l'actual. Hi ha contractades dues orquestres; les sales de «Colon» i de la «Fonda» s'adornaren per als balls, concerts i teatre; a dalt, a la Capella del Turó, s'hi farà l'aplec el dia 14, predicant-hi el doctor Baranera i cantant-hi la Capella de Sant Just, dirigida per mossèn Baldalló, i en un envolat la Lliga del Bon Mot hi farà un mting, en el qual parlaran dos pàgesos i s'hi donarà una lliçó de ballets populars catalans.

PLEGAMANS. — La festa major, el programa de la qual detallarem en edicions anteriors, se celebra amb gran animació.

La funció teatral i els balls celebrats sota la centenària alina, amb els músics situats entre el brancatge, tingueren un gran èxit. Per a la funció, l'Empresa del ferrocarril de Caldes va organitzar un tren especial que portà una gran gentada dels pobles veïns. L'alina, amb centenars de bombetes elèctriques entre les fulles, causava un efecte fantàstic.

L'Ofici, la processó i la missa de requiem se celebraren amb gran solemnitat.

RIPOLLET. — La festa major ha estat animadíssima, amb solemnes funcions religioses i moltes diver-

sions. El campanar hi prenia part, estant tot adornat amb banderes de les quatre barres catalanes.

Les societats recreatives «L'Aliança», «La Ripolletenca» i «La Violeta», cada dia han donat concerts, balls a tot hora, representacions, sarsueles, concert coral i un cós a peu.

Pla del Llobregat

SANT BOI. — Diumenge vinent, a les dues de la tarda, a l'Ateneu Sambolà, amb tota solemnitat repartirà els premis als nens de les seves escoles. Hi tocarà la banda del Circoi de Sans i amb son acompanyament els nens de les escoles cantaran cançons i himnes.

SANT ANDREU DE LA BARCA. — El patró Sant Llop tindrà enguany una bonica festa major, durant els dies 7 i 8 de l'actual.

El Foment de Cultura i la Junta Parroquial d'Acció Catòlica, secundant les iniciatives del jovent, han combinat un bell programa. Ultra els actes religiosos, ofici solemne, processó, etc., hi haurà cada dia, tarda i nit, ballades de sardanes, una de les notes més catalanes, més animades i més honestes de les festes del poble català. Es encisador el programa de les sardanes que es tocaran:

Del patrimoni Pep Ventura: «On són les oquetes»; «Per tu ploro»; «El cant dels ocells»; i «El toc d'oració»; d'En J. Serra: «Cant de pàtria»; «Barquejant»; «Cercant flors»; «Rialles»; «Saltirons»; «La reina de les flors»; d'En Mòrera: «Mainada»; «La Santa Espina»; «L'Empordan»; «La nit de l'amor»; «Enyorança»; d'En Casademont: «La canço del taper»; d'En Guiteras: «L'aplec de Farnès»; i «Viola de pastor»; d'En Coló: «Les festes de la Mercè»; d'En Jover: «Toc d'au»; d'En Lambert: «Elegant del Pi»; i d'En Cabané: «Amorosa». Són triades en el repertori dels més celebrats mestres. Serà ben bé un festival de la sardana.

La Selva

BLANES. — Entre els passatemps organitzats, durant aquesta estiuada, per a esbarjo de les nombroses i distingides famílies que vénen a passar la en aquest lloc encisador, un dels més pintorescos de tota la costa catalana, hem d'assenyalar preferentment el Concert que, en la sala Cinema Fortuny, dies enrera, hi va donar el notable tenor solista de l'Orfeó Català, el jove Emili Vendrell, acompanyat, amb aquella distinció i art pròpies, del mestre En J. Gibert Camins.

El dia del concert va omplir-se la palosa sala. Per als que no coneixien el novell artista, era un esgarriador la invitació impresa que circulava per la vila; una bella plana de prosa venusta, que denunciava l'estil d'un dels nostres més cultes i acurats escriptors. S'hi deia, parlant d'En Vendrell: «Pastat el seu temperament d'artista per aquelles mateixes i formoses mans que han tret del no res o que avui és glòria mundial de l'art coral, no cal dir com el nostre artista reuneix en la seva escola de cant i vies les gràcies i gentilleses que més sobresurten en la nostra primera entitat coral, l'Orfeó Català: la justesa i sentimentalitat en la interpretació de les obres, la perfecta exquisidesa en el «dret», tament com si en lloc de cantar la lletra de les cançons, en modulades amb la seva veu dúctil, pastosa i afinadíssima, l'ur anima pròpia, l'esperit mateix que batega en elles, la mateixa frescor o melangia amb que foren concebudes.

I és natural, l'auditori, tan ben preparat per aquesta perfecta semblança, hi assistí en gran nombre, escoltà atentament i convençut per les encisadores qualitats de l'artista, va aplaudir-lo a mans i va passar-li una vetllada agradableíssima.

Es ben cert que el programa estava format amb veritable consciència artística. Tot ell era rubricat d'art purat. «Aquest» i la primera part hi havia deliciosos «lieder» de Schubert, Beethoven i Fauré i la bellíssima aria de l'«Hèvern», del gran oratori «Les Estacions», de Haydn, i en la tercera part fragments d'obres de Rossini, Bizet, Massenet i Wagner, composicions que foren interpretades admirablement i aplaudides amb entusiasme.

Però en l'auditori es va entusiasmar més, fou en la segona part, formada per composicions que traspuen el sentiment nostre, que estan amagades de l'esperit que ens ani-

ma a tots els fills d'aquesta benhavida terra, que estan brodades amb melodies que vibren en tota la nostra naturalesa: aquells joells musicals que s'anomenen «Canço de l'estrella» i «Si tu fossis aquí», de n'Alfó; «A una nova amiga», d'En Gibert Camins; «Flors», d'En Samper; «Matinal», d'En Toldrà; «Canço», d'En Lambert; i «Ets meva», «No et sapiga greu» i «Jugant», d'En Pujol.

En aquestes precioses cançons, el públic s'hi va sentir identificat, no sols perquè la música reflectia llur esperit i l'escoltava com si sentís degotar els regalims de poètica cascada, sinó perquè l'art d'En Vendrell li permetia fruit una a una les paraules del poeta, modulades amb una claredat, una perfecció i un sentit especial en cada una d'elles. Es pot tot això, que el públic les va ovacionar, distingint les d'En Pujol, obligant a bisar-les.

Fou un concert selecte, no sols per les composicions, sinó també pels artistes Vendrell i Gibert, que les interpretaren. Fou un acte que si donà glòria als artistes, parlà molt alt i bé del públic que sap fruit aquelles belleses artístiques.

No es podria dir el mateix de totes les colònies estiuadores i de tots els pobles.

Ribera de l'Ebre

TORTOSA. — El matí del dia 11 d'agost, un estrany fenomen posava en commoció el Cos de Telègrafs: Una corrent intensa circulava pels cables que tocaven terra per ambdós extrems, i lligant amb fortes amarres els electroimans dels aparells receptors, impedia tota comunicació, sobretot en les línies de direcció SSO. NNE. Mes no fou solament a Espanya on se sentí aquest rar fenomen; també de França, Anglaterra, Suècia i altres nacions, s'han rebut notícies semblants.

Però aquesta tempesta electro-tel·lúrica no ens visità sola, sinó amb la seva inseparable companya la tempesta magnètica, que pogué ser observada fins amb qualsevol brúixola de mitjana sensibilitat.

Molt s'ha parlat d'aquesta gran perturbació, llançant-se no poques idees equivocades que desvien l'opinió; per això els nostres lectors que s'interessin en aquest curiós fenomen faran bé de consultar el núm. 291 de la revista «Ibèrica», que, per ser de l'Observatori de l'Ebre, únic que a Espanya es dedica a aquesta classe d'estudis i té els aparells convenient, publica una valuosa nota amb els detalls de la dita tempesta electro-magnètica i l'explicació que de la mateixa pot donar-se, dintre dels coneixements actuals. Van reproduïdes en la dita revista les corbes registrades fotogràficament en les quals apareix ben patent la petja del fenomen, i les fotografies de les taques solars i els «floculi» que guarden relació amb les perturbacions electro-magnètiques terrestres.

Segons «Ibèrica», el fenomen deu haver tingut ressonància en el nostre pol, presentant-se esplèndides aurores boreals, però estem a les fosques sobre aquest assumpte, per es-

tar aquelles regions «inundades per la llum» del dia continu d'estiu.

L'esmentada revista, corresponent al núm. 291, porta el següent sumari: «Congreso de Bilbao.—Una explotación de óxido de hierro.—Ejemplo de la utilidad de las obras hidráulicas.—Conferencia sobre radiactividad.—El servicio aéreo en la América del Sud.—Emilio Fischer.—Una reciente tempestad electromagnética.—El «Argus», buque estación de hidroplanos.—La peste en la India en los últimos veinte años.—Nuevas aplicaciones de los hidroplanos.—Los husos horarios y el sistema métrico en Rusia.—Burgues de guerra. Cruces de batalla, M. Mille.—Un nuevo frigorígeno, J. Pericas, S. J.—Nota astronómica para septiembre.»

La jornada de 8 hores

La Junta local de Reformes socials, en compliment del que ordena el R. Decret de 21 d'agost, publicat al Butlletí Oficial de la província del 23 del propi mes, ha de proposar justafadament a l'Institut de Reformes socials, abans del primer d'octubre pròxim, les indústries i professions que s'hagin d'exceptuar de la jornada màxima de vuit hores, establerta amb caràcter general pel R. D. de 3 d'abril darrer; al qual efecte les Associacions, patronals i obreres, les empreses industrials, els gremis i quantes entitats tinguin relació amb la vida del treball, podran formular a aquesta Junta les alegacions que creguin oportunes per al millor èxit de les propostes que la mateixa ha d'eleva a l'Institut.

Per tant, la Junta local ha acordat invitar, com ho fa pel present edicte, totes i cadascuna de les expressades associacions, empreses, gremis i entitats d'aquest terme municipal, a que presentin les indicades alegacions a la Secretaria de la Junta des d'avui fins el dia 15, inclòs, del corrent mes, precisament, de deu a una, a fi de que, després d'examinades i estudiades totes les alegacions i d'escoltar els funcionaris determinats pel R. D. del citat dia 21, pugui la Junta acordar i elevar dins del termini legal a l'Institut, les propostes justificades que es considerin procedents.

Institut de Cultura i Biblioteca popular per a la Dona

Obertura de matrícula

L'Institut de Cultura i Biblioteca Popular per a la Dona recorda a les alumnas que han cursat les classes, que demà, dia 3, comença el termini per a matricular-se a les mateixes per al curs 1919-20. Hora de deu a dotze del matí i de dos quarts de quatre de la tarda a les vuit de la nit.

Per a matricular-se, les alumnas han de presentar el rebut del mes corrent i la contrasenya que els fou remesa, en presentar la sol·licitud per a ingressar a les classes.

Si tiene Vd. catarro y
Tos
las
Pildoras del Dr. Cortés
están perfectamente indicadas
y le
aliviarán.

Se vende en las buenas farmacias

Concesionarios:

Urgoiti Salas y Porrero

Príncipe 20 — Madrid

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

Agitació obrera a Bilbao

Madrid, 1, 6'15 tarda
Bilbao.—S'han reunit les directives que integren la Casa del Poble amb el diputat i Cortes per aquesta ciutat, don Indalecio Prieto.
Peren us de la paraula alguns representants de les associacions obreres, expressant-se en tons de gran violència contra l'actuació del govern nader civil.

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha estat passat per la censura.

A la zona fabril augmenta el descontent dels obrers davant els nous acomiadaments portats a cap per la Constructora Naval.

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha estat passat per la censura.

De la vaga marítima

València.—No ha sofert cap alteració la vaga dels marins.
Amb personal esquitollat sortí cap a Celta el vapor «Comercio».

Gijón.—Han sortit cap a casa seva la resta dels marins forasters que han abandonat els vaixells.

A Gijón han tornat altres vaguistes que deixaren els vaixells al Mediterrani.

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha estat passat per la censura.

La comissió fabril de Barcelona

Madrid, 1, 8'30 nit.
La Comissió de fabricants de filats i teixits de Barcelona que ha arribat a Madrid aquest matí, ha visitat a la una de la tarda el ministre de la Governació.

L'entrevista ha durat fins després de les dues i hi ha estat present el governador de Barcelona, senyor Amado.
Els visitants han demanat al ministre que es reglamentés la jornada de vuit hores per a la indústria tèxtil, amb l'objecte que s'implanti a primers d'octubre a tot Espanya sense cap inconvenient.

El ministre ha donat seguretats als visitants que es faran treballs necessaris per arribar a aquesta implantació en el termini fixat.

Els fabricants de Catalunya han canviat impressions amb el ministre sobre el problema social i ha aclarit el que significa en aquest problema la Federació Patronal de Barcelona i el que significa la Federació de Fabricants de Filats i Teixits, per a deduir que aquesta procura en tots els conflictes socials que es plantegin resoldre'ls d'acord amb els obrers, i així l'actual conflicte tèxtil l'estan resolent tots els fabricants d'acord amb el seu personal, menys a la conca del Ter, on la dificultat consisteix en les compensacions que sol·liciten alguns fabricants per trobar-se llurs explotacions, per la situació topogràfica i per altres condicions de màquines i producció, en un estat de més gros encariment que les altres fàbriques.

El ministre ha donat als comissionats explicacions tan satisfactòries sobre la seva actitud que aquests han sortit molt satisfets de l'entrevista.

Aquesta tarda en l'express de Barcelona han tornat a Catalunya els senyors Figueras i Comas, individus de la dita comissió. El senyor Martínez, que també formava part d'aquesta, s'ha quedat a Madrid per assumptes particulars.

També els comissionats estan molt satisfets de les manifestacions que es col·lecten el senyor Amado en la conferència amb el ministre de la Governació sobre del problema tèxtil i de la seva solució.

Les plantilles d'Hisenda

Aquesta tarda es deia al ministeri de Hisenda que davant l'actitud dels funcionaris en contra del senyor Illana, al qual consideren responsable de les vacil·lacions i dubtes que el ministre ha demostrat tenir en la qüestió de les plantilles l'interventor general de l'Estat, que s'absenta de Madrid pocs dies després de fer-ho el ministre, ha telegrafiat a aquest i al sots-secretari

d'Hisenda, presentant la dimissió del seu càrrec, fonamentant-la en motius de delicadesa.

El sots-secretari d'Hisenda portant aquesta nit amb els periodistes, deia que no tenia cap raó el senyor Illana per a dimidir, afegint que aquest no està contra el personal d'Hisenda, i que en aquesta qüestió de les plantilles ha laborat en favor dels funcionaris, fent una encertada distribució del crèdit.

També ha dit el sots-secretari que si demà rep avis de San Sebastián d'haver-se signat el decret sobre aplicació de la fórmula econòmica, demà mateix el portarà a la «Gaceta», perquè es publici demà passat.

D. Amós, malalt

Madrid, 1, 9'15 nit.
Avui s'han rebut notícies de Logroño dient que a la seva finca de Mira el Río, on passa temporada, es posà a dirgeu l'ex ministre liberal senyor don Amós Salvador.

L'estat del malalt en els primers moments fou veritablement alarmant.

Passada la gravetat de la indisposició, el malalt es troba avui en estat relativament satisfactori.

Vaga general a Santiago de Xile

Notícies oficials de Santiago de Xile diuen que s'han declarat en vaga general els obrers de tots els oficis, com a protesta contra l'enorme carestia de la vida.

S'han celebrat imponents manifestacions públiques que han recorregut els carrers demanant l'abaratiment de les subsistències.

Fins ara la situació no és molt greu. Sols s'han registrat alguns incidents i ferits amb motiu d'algunes càrregues de la policia, però davant el temor que hi hagin avalots d'importància, les tropes estan aquarterades i sobre les armes.

Un succés

A la Direcció de Seguretat s'ha rebut un ofici de la guàrdia civil de Navalcarnero donant compte d'un sagnant succés ocorregut en aquella localitat.

El veí del poble Alexandre Arribas Pérez fou ferit greument d'arma de foc, essent els agressors dos pastors nomenats Antoni González i Lluís Cedillo.

Segons l'ofici de referència, la causa del succés no és altra que rivalitats amoroses entre els contendents.

Cap a Barcelona

Aquesta tarda, en l'express de Barcelona, ha sortit cap a aquesta capital el governador senyor Amado, amb el seu secretari senyor Villar.

Fou acomiadat a l'estació per la seva família i nombrosos amics.

Telegrama d'En Marcell Domingo

El Sr. publica un despatx que el seu director ha rebut del diputat don Marcell Domingo, en el qual aquest es ratifica del tot en les manifestacions que en son dia feu referent a la seva entrevista amb el governador de Barcelona.

Els flequers

L'alcalde ha enclat al director general de seguretat una comunicació que li han tramès els patrons fabricants del pa de Viena, participant que cessaran de treballar en complir-se el termini marcat per la llei.

Com que la comunicació està datada el dia 30, només hi haurà pa a Madrid fins el dijous de la present setmana.

Accident

Els periodistes d'América donen la notícia que a Buenos Aires, on actua el tenor Schipa, tan volgut i celebrat del públic madrileny, ha estat víctima d'un accident, que en els primers moments produí gran alarma.

Estava Schipa cantant amb la celebrada artista Vallín Pardo, aquesta, que es ventava amb un vano, li donà un cop a un ull, fent-li una ferida que no tingue conseqüències.

La família reial. Notes d'Estat

San Sebastián.—Aquest matí, les Reines donya Cristina i donya Victoria no han sortit de Miramar.

El príncep d'Astúries, acompanyat del comte del Grove, s'ha passejat pels afores.

Els infants s'han passejat per la platja.

El ministre d'Estat ha rebut els periodistes a l'hora de costum i els

ha manifestat que havia estat al Palau a complimentar les Reines i que el Rei arribaria aquesta tarda procedent de Bilbao, encara que ignorava si ho efectuarià a bord del cuirassat «España» o en automòbil, si bé creia que ho efectuarià en automòbil.

Ha manifestat que tenia notícies de que una delegació de la Secretaria de la Lliga de les Nacions, havia arribat a la Haya amb l'objecte d'estudiar els organismes internacionals existents a Holanda.

Ha participat que l'agregat militar de l'ambaixada anglesa, Mr. Pudky, es troba visitant la nostra zona militar a Melilla.

L'Alt Comissari comunica al ministre, que són totalment inexactes les informacions que publiquen alguns diaris francesos del Marroc.

Tampoc és cert que el viatge de Tànger a Larache presentés perills, puix algunes famílies espanyoles han fet l'esmentat recorregut en automòbil de nit sense haver de tamentar cap incident.

Tampoc és cert que els nostres combois s'internin a la zona internacional per arribar a les posicions més properes.

També comunica l'Alt Comissari que des del primer del corrent es clourà amb caràcter temporal, l'estació telegràfica del Rincon de Medik, i el dia 15 d'aquest mes seran clausurades temporalment també, les de Seluan i Monte Arruit, degut a que és precis fer algun acoblament de personal i algunes reformes de caràcter tècnic.

Consell de ministres

Madrid, 1, 10'30 nit.
El Consell de ministres ha acabat prop de les vuit del vespre, i com de costum l'encarregat de facilitar la referència ha estat el ministre de la Governació.

Ha manifestat que en el Consell s'havien despatxat expedients del ministeri de la Guerra sobre petició de crèdits extraordinaris, que han de passar a informe del Consell d'Estat, el qual es reunirà dintre pocs dies per a donar possessió al senyor Andrade.

Els dits crèdits es refereixen a despeses per a material de guerra destinat al Marroc i altres per abonament al personal de policia indígena la qual hi ha hagut necessitat d'augmentar per a compensar la disminució de forces que hi havia peninsulars.

També s'han aprovat un expedient d'Instrucció pública i diversos del ministeri de Proveliments, aquests sense importància general.

El ministre de Gràcia i Justícia ha exposat als seus companys l'acoblament que en el projecte de Decret d'indult general ha estat necessari fer per a incloure els cassos corresponents a les jurisdiccions de Guerra i Marina. El projecte està tot ell articulat i sols falta perfilar petits detalls.

En quant a la data de la seva publicació, tant el ministre de la Governació com altres consellers als quals havem preguntat respecte del mateix assumpte, han manifestat que, si bé es publicarà molt aviat, no hi ha data fixa concretada.

Tampoc està acordada encara, segons els ministres, la data que el president del Consell hagi d'anar personalment, per a recollir la relatiu firma del Decret esmentat, a San Sebastián, i tampoc s'ha convingut que sigui el president el que hi vagi.

Continuant el senyor Burgos Maza la referència del Consell, ha manifestat que s'ha donat compte als ministres que no estaven assabentats de la conversa mantinguda en l'última reunió celebrada al domicili del senyor Sánchez de Toca amb el nou governador de Barcelona, i s'han referit a aquests ministres que estaven ignorants de l'assumpte, les dades i antecedents portats d'aquella capital per senyor Amado.

També s'ha parlat després, de la recaptació d'Hisenda del proppassat mes, que ha estat molt favorable.

I res més—ha afegit el senyor Burgos—perquè al han seguit parlat una llarga estona d'una porció d'assumptes, ha estat ja en conversa particular. Havent-hi quatre ministres absents, tampoc podem deliberar sobre assumptes d'extraordinària importància.

Nota bursàtil

Al departament de la moneda estrangera s'ha produït una baixa

general, davant l'afluència d'ofertes.

Els francs obren a 63'65 i tallquen a 63'50, amb baixa de dos cèntims en relació al càlcul del disabte.

Les lliures oedeixen 51 cèntims, ultimant-se a 21'73.

Els dolars retrocedeixen a 5'27 a 5'21, i els marcs obren a 24'80 i acaben a 25, contra 25'25 el disabte.

El Deute regulador baixa mig enter en la sèrie de partida i ultima a 77, i pel contrari els títols intermitjos i petits pugen a 75 i 60 cèntims.

L'Exterior i les carpes estan sostinguts i els amortitzables 5 per 100, guanyen terreny en la cotització.

Poc negoci es determina en els valors industrials, perdent dos enters el Banc Hipotecari. El Rio de la Plata descomprant el dividend queda a 315. Els Tabacs salten de 314 a 310, i els Alacants, de 302 a 300. Les Felgueres i Sucrerens preferents, pugen un enter i mig.

La vaga de gorristes

Ha celebrat una reunió al saló gran de la Casa del Poble la societat Unio Gorrista.

L'objecte de la reunió era donar compte de l'estat de les negociacions amb els patrons en virtut de la vaga plantejada per no accedir a les peticions d'operaris i operàries.

Ha presidit el president de la societat, Lluís Hernández, el qual ha donat compte que alguns patrons oferien un ral d'augment en el jornal i rebatx de la jornada de treball a deu hores.

La reunió, composta en sa totalitat de dones, ha refusat aquest oferiment, per considerar-lo migrat, i ha acordat persistir en la vaga.

Han parlat, entre altres, Eusebi Martínez i Virginia González, encarnant llurs discursos a la propaganda socialista.

La reunió, molt nombrosa, ha aplaudit els oradors.

El conflicte dels flequers

El governador ha manifestat als periodistes que tracta de reunir a patrons i obrers flequers amb el fi de trobar una fórmula d'arranjament del conflicte pendent i evitar la vaga.

L'alcalde ha conferenciat amb el governador sobre aquest assumpte.

Els patrons es mostren intransigents i disposats a emprar el lock-out.

Els obrers busquen la solidaritat dels companys dels altres rams de fabricació perquè, cas que els patrons declarin el lock-out als obrers de pa de Viena, declarin la vaga general de l'ofici.

El temps

Torna el bon temps a asfermar-se a tota Espanya.

Temps probable a les diverses regions: bo.

A Madrid, la màxima temperatura ha estat 23° i la mínima 13°. Temps probable, bo.

Manifestació

El diumenge, a les onze del matí, se celebrava una manifestació pública com a protesta contra els lock-outs patronals i per a reclamar al Govern el restabliment de la normalitat constitucional a tota Espanya.

La manifestació sortirà de la Plaça de Neptuno i es dissoldrà davant de la Presidència del Consell de ministres.

Incident a un quarter

Madrid, 2, 12'30 matinalda
Després del Consell d'aquesta nit, el ministre de la Guerra ha manifestat que immediatament que tingué notícia de l'incident ocorregut en un quarter d'Alacant, havia ordenat al general Gil Doll, que estava a València, que es traslladés a aquella població amb l'objecte de depurar el que ha denunciat la premsa alacantina amb referència al dit succés.

Cursos d'oftalmologia

S'ha aprovat el programa per als cursos d'Ofthalmologia, els quals han de començar el primer d'octubre vinent als hospitals militars de Madrid, Còrdova, València, Barcelona, Pamplona, Valladolid, Ceuta i Melilla.

D'Instrucció pública

Avui ha estat al despatx del sots-secretari d'Instrucció pública, don Eloi Bullón, una comissió de professors especials de Dibuix a les Normals, amb l'objecte de sol·licitar millores.

El senyor Bullón els ha rebut cordialment, manifestant-los que farà en llur favor tot el que li sigui possible.

Els comissionats han sortit molt ben impressionats.

També s'ha entrevistat amb el sots-secretari una nodrida representació dels mestres d'ensenyament primari de Madrid, per a demanar que no s'exceptui de la millora de sou els mestres de categories superiors, temor que tenguin alguns pels rumors circulats aquests dies.

El senyor Bullón els ha manifestat que no hi havia acord definitiu sobre això. Tot són, fins a la data, plans que poden prosperar o rebujarse.

El meu desig—ha afegit—és que els beneficis arribin a tots, tenint preferència per les categories inferiors, que són les més necessitades, dins sempre de les possibilitats econòmiques.

El seu criteri és que el dine dedicat al milloament de sous dels mestres és diner que se sembla per a recollir grans fruits.

Els comissionats han sortit molt complaguts i han aprofitat el moment per a felicitar el senyor Bullón pel seu nomenament.

L'actitud del personal d'Hisenda

A fi de recollir degudament l'actitud en què el personal es troba col·locat hem visitat aquest matí les oficines d'Hisenda.

L'aspecte de les dependències era l'ordinari. Apenes s'hi advertia la més petita alteració. Unicament podia apreciar-se que el tema de totes les converses no era altre que la qüestió provocada pel plet de les plantilles.

L'actitud en què està situat el personal—deixen unànimement tots els funcionaris que hem interrogat—és clara i definida.

Hi ha en aquest plet dues qüestions diverses, perfectament separades: una, la que planteja l'aplicació de la fórmula econòmica; l'altra, l'organització de les plantilles. Aquesta és la més ferma i anhelada aspiració dels funcionaris. Preferirien, pel moment, no rebre els augments de la fórmula abans que en llur aplicació no es tinguessin en compte les plantilles que el senyor La Clavera va subscriure com a ministre, que el Rei referendà amb la seva firma i que es publicaren solament a la «Gaceta».

Primer de tot, el personal vol que aquestes plantilles siguin respectades i tracin la norma per a l'aplicació dels augments.

—Dubten que això no es faci?

—Sí. Les nostres impressions són les que en els tres projectes enviats al senyor ministre a Cestona s'assegura l'aplicació dels augments sense tenir per a res en compte les referides plantilles, defraudant-se en absolut les aspiracions del personal.

—Qui és el que ha inspirat aquest criteri?

—Ho sospitem, ho presentim amb absoluta certesa.

No és el ministre, que tantes i tan reiterades proves ens ha donat del seu afecte pel personal i del seu interès sincer per enaltir-lo i dignificar-lo. No. Contra el ministre no hi va res, ni l'ombra d'una insidia. No podem oblidar tot el que li devem, i sabem que està al marge de tot el que passa.

La mateixa cosa podem dir del senyor sots-secretari. On està l'origen, la iniciació de tot, és en un altre ambient menys prestigiós, en l'alt personal, que sempre s'ha distingit pel seu desafecte als funcionaris. Contra ells va la nostra protesta.

—I, es produirà la vaga?

—Qui ho sap? Nosaltres sols volem significar la nostra actitud enèrgica i serena davant el conflicte.

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha estat passat per la censura.

El ministre de Foment a Palència.

Palència. — A les onze del matí ha tingut lloc el solemne acte de descobrir la làpida dedicada al ministre de Foment.

Ocupaven la presidència el senyor Calderón, acompanyat dels governadors civil i militar, el senador senyor Polanco, els diputats a Cortes senyors La Portilla i Cuesta, el president de l'Audiència, l'interventor d'Hisenda, l'alcalde i representacions del bisbe i de la Diputació.

El diputat provincial senyor Destar ha donat lectura a l'acte de la sessió celebrada el dia 6 d'octubre de 1917, en la qual, a proposta del diputat senyor Díaz de Quejada, s'adoptà l'acord de dedicar a don Abilio Calderón una làpida que havia d'ésser col·locada a la sala de sessions de la Corporació.

Acte seguit, el president de la Diputació ha procedit a descobrir la làpida.

El president ha pronunciat després un discurs exposant les raons que es tingueren en compte per a col·locar la làpida a la sala de sessions i no a fora de l'edifici.

Referent a totes les gestions realitzades per l'aviu ministre de Foment a favor de Palència.

Acaba reiterant l'afirmació de que aviat serà un fet la conversió del canal de Castella en canal de regadiu.

Sigüidament fa ús de la paraula el ministre de Foment.

Comença dient que està agraït per tants honors, els quals considera immereïts, perquè la seva tasca no ha estat sinó que la de correspondre a la confiança que la província ha tingut amb ell.

Fa història de la seva vida política.

Manifesta que si al final de la seva gestió al ministeri de Foment aquesta resulta beneficiosa per a Espanya, tot ho deura a la Diputació de Palència, que ha estat per a ell un mestre, amb la seva administració model.

Excita els actuals diputats i els de l'esdevenidor perquè treballin per al bé de la província.

Afirma que el més gran homenatge per a ell, seria que tothom, sense distinció de partits, el considerin com un company de Diputació.

Assigura que les diputacions provincials no desapareixeran, però afegeix que s'hauria de reformar-les en el sentit de que posseïxin mitjans propis de vida, i a aquest efecte el Govern fa seu el projecte de reforma de l'Administració presentat a les Corts.

Parla de la situació difícil en les actuals circumstàncies i diu que el projecte de pressupostos que en son dia es presentarà a les Corts, ha d'ésser veritable obra de reconstrucció nacional, qualcom gran per a l'esdevenidor de la nostra amada pàtria, sol·licitant l'ajut i consell de tots per a salvar les dificultats presents.

L'ovació tributada al senyor Calderón ha durat llarga estona.

Següidament els invitats han passat a la sala on s'ha servit un esplèndid lunch en honor al ministre.

La làpida descoberta té la següent inscripció: «Al Excmo. Sr. D. Abilio Calderón Rojo, por su actuación pública en beneficio de la provincia y por acuerdo unánime de la Diputación de fecha 5 de octubre de 1917. Fue descubierta en 1.º de Septiembre de 1919, siendo el Sr. Calderón ministro de Fomento.»

Notes de Cádiz. — El «Reina Regente».

Cádiz. — Shan fet les proves del creuer «Reina Regente», que han donat resultat satisfactori.

S'enllesteixen els treballs a la drassana de la Carraca, per a ultimar les obres, perquè el vaixell pugui estar llest el dia 10 de setembre i ser parat amb rumbo a Itàlia, portant els alumnes de l'Escola Naval.

Un d'aquests dies quedará constituïda una Associació de capitans i pilots mercants.

Els organitzadors estan rebent nombroses adhesions.

Aquesta nova Associació afavorirà en gran els interessos dels marins.

El vapor «Delphin» està atracat al moll Reina Victoria, embarcant bestiar, camions automòbils, material sanitari i explosius per al Marroc.

A entrada de foc embarcaran en el «Delphin» el general Barrera i el coronel Sanjurjo, que de seguida que arribin a Larache marxaran a les posicions avançades per a emprendre operacions a fi de castigar el Raisuli i sos seqüaços.

El conflicte de la fàbrica de tabacs segueix en igual estat.

Crònica donostiarra

San Sebastian. — El comte de Romanones ha vingut de Biarritz per assistir als toros.

La Reina Victòria ha pres el te al palau dels ducs de Medinaceli. Després ha tornat a Miramar, sortint amb la Reina Cristina per assistir al teatre.

El príncep d'Astúries i els infants s'han passejat per la població. Al parc d'Alberdi es cremà anit passada un bonic castell de focs artificials.

Diuen de Pasajes que el tramvia de la frontera matà un jove de 18 anys anomenat Tomás Rodríguez.

Al poble de Pasajes els ànims estan molt excitats pels repetits atropells que causen els automòbils.

El propietari d'un automòbil es presenta al Govern civil, dient que en passar per aquell poble un nombre grup de veïns apedregà l'automòbil, rompent dos llums del cotxe i ferint a la cara a la senyora del denunciant, que ocupava el vehicle.

De Canàries

Santa Cruz de Tenerife. — Ha arribat el vapor «Barcelona», procedent de Cuba. Porta 1000 immigrants.

Ha marxat en l'infanta Isabel de Borbón l'enginyer-cap d'obres públiques de la província don Pere Matos, que va a informar al ministre de Foment sobre el projecte d'ampliació del port.

El «Vicente la Roda»

Almería. — Procedent de Barcelona entrà el vapor «Vicente la Roda», amb personal esquirol. No porta càrrega. Aquí embarcarà 150 passatgers per a Melilla.

Transatlàntic holandès

Vigo. — A bord del transatlàntic holandès «Jelria», arribat anit passat, hi viatja el doctor Paudia Calojera, president de la delegació brasilenya a la Conferència de la Pau, que ha estat nomenat ministre de la Guerra del seu país i va a possessionar-se del dit càrrec.

També va a bord el secretari general de la delegació doctor Helioloho, que torna a Rio Janeiro.

El pa a Santander

Santander. — El conflicte del pa segueix de la mateixa manera.

El governador ha prohibit una manifestació que els vaguistes projectaven per a protestar de la qualitat i elaboració del pa.

L'alcalde don Eduard Pereda, s'ocupa de la qüestió de subsistències.

Ha reunit els tinents d'alcalde per a cercar una solució que contraresti la carestia de molts articles.

La campanya de l'alcalde, és molt aplaudida.

En virtut dels abusos i escàndols que es produeix cada dia pel pes del pa, l'alcalde ha disposat que es posi una bàscula al mercat per a pesar l'esmentat article i altres de primera necessitat, imposant penyes als defraudadors.

De la Corunya

Corunya. — Salpà el vapor holandès «Jelria», que arribà procedent d'Amsterdam.

Porta 1250 passatgers per a l'Argentina.

La Federació Patronal es reuní per a nomenar els delegats que assistirán a l'assemblea de patrons que se celebrarà a Madrid el 3 de setembre.

Es diu que d'ella en sortirà l'adopció del lock-out.

A l'Ajuntament es reuní el comitè de l'homenatge a Sofia Casanova, sota la presidència de l'alcalde.

Consell de Guerra

Ferrol. — Demà passat, a la sala de justícia de l'Apostader, se celebrarà un Consell de guerra contra el país Pau Cabada i tres més, per delictes comès contra un soldat d'artilleria de campanya.

El Rei a Bilbao

Bilbao. — Madrid 1, 12 nit. Bilbao. — Avui s'ha llevat tard el Rei i després de desdijunar-se en el cuirassat «España» s'ha traslladat, en una gasolinera, acompanyat del príncep Jenaro, duc de Miranda, marquès de Viana, general Barrera i comandant del «España», al Sporting Club, on havia d'efectuar-se el repartiment de premis de les regates de balandres celebrades aquests dies.

El Rei ha conversat amb alguns socis a la terrassa, i de seguida s'ha traslladat al saló, on s'havia d'efectuar el repartiment de premis.

Ha presidit el senyor Chavarri, tenint al seu costat el senyor Monasterio, vice-president del Sporting Club, i a l'esquerra el comandant de Marina.

Ha començat la festa pronunciant un eloqüent discurs el senyor Chavarri el qual digué que voldria fer present en aquest moment al Rei la gratitud del Sporting Club per haver-lo honorat amb la seva real presència, donant d'aquesta manera major virtualitat a tots els actes que

s'han realitzat aquests dies amb motiu de les regates de balandres que han tingut lloc a l'Abra.

En nom de tots ha donat gràcies al Rei per la seva estada i Bilbao, i manifestà a continuació que el monarca havia sigut el que afirmà i fomentà les regates al Sporting Club.

Ha acabat el senyor Chavarri demanant al Rei que li permetés donar les gràcies al comandant de Marina pels serveis que havia prestat al Sporting Club, dignes de tota mena d'afectes.

Ha donat visques al Rei i a Espanya, que han estat calorosament contestats.

Acte seguit s'ha aixecat a parlar el Rei i ha dit que havia estat per a ell una gran satisfacció el trobar-se entre els socis del Sporting Club, i que si altres anys no concorregué a les regates havia estat degut a que l'en privaren sentiments polítics de caràcter internacional i fins elements celestials. (Rialles i aplaudiments.)

Els Estats que més es distingiren en aquesta classe de esports es reuniran i qui sap si la nova fórmula de balandres estarà disposada per elements hummarins o per balones.

Ha dit també que les dones espanyoles aplaïaven les dificultats, fent-los la vida agradable.

Ha recomanat que les senyores segueixin acudint al Sporting Club i els socis els ho agrairan.

Parlant de les dones ha tingut frases molt felices el Rei.

Don Eduard Ubas ha llegit una llista dels premiats i tots s'han acostat a l'estrada a recollir llurs premis.

Don Joan Josep Zubiria i el senyor Garay han recollit els premis del «Tonino», balandra del Rei.

Un fill del senyor Gaudarias ha recollit els corresponents als bandres del seu pare.

Al fer-se càrrec el Rei dels premis corresponents al «Giralda V» ha estat calorosament aplaudit.

Els altres premis han estat recollits pels interessats.

Acabat l'acte el Rei ha conversat amb l'alcalde de Santurce, interessant-se per l'abastiment d'aigua d'aquella població.

El Rei escoltà de llavis de l'alcalde que l'assumptes anava per bon camí, i ha contestat a Rei que hi havia aigua abundant.

L'alcalde ha presentat uns plànols que han estat examinant el Rei i el senyor Casamona.

L'alcalde ha demanat asenyalar dia per a la inauguració del monument a Murleta.

Després s'ha traslladat el Rei al cuirassat «España», on ha dinat.

A la sortida del Sporting Club ha estat aclamat.

A la tarda han entrat al port exterior els submarins «A 1», «A 2», «A 3» i «Isaac Peral» acompanyats pel creuer «Extremadura».

Els submarins han entrat submergits fins al port exterior, on han sortit a flor.

Al mateix temps d'entrar els submarins, el Rei, amb una gasolinera s'ha dirigit a les Arenas, on l'esperava el yacht que havia de portar-lo a San Sebastian.

Els submarins han fondejat a la darsena de Sestao.

Parla el ministre de la Governació.

Madrid, 2, 230 matinalada.

El ministre de la Governació ha dit aquesta matinalada, ampliant les notícies que ja havia facilitat sobre el Consell de ministres, que en aquest s'havia tractat d'un expedient sobre la construcció de camins al Marroc per a unir les nostres posicions, i altres sobre augment de sou a la policia indígena i adquisició per a la nostra zona de protectorat.

També s'ha tractat d'intensificar la producció, del valor de la nostra moneda i del decret d'indult general, que aviat apareixerà a la «Gaceta» amb les addicions especials ja anunciades sobre qüestions de Guerra i Marina.

També s'ha parlat en el Consell de tot el que esguarda a l'exportació, acordant-se dictar les ordres especials per a no consentir-la, mentre el consum nacional no estigui suficientment assegurat.

El ministre d'Estat li ha telefonat des de San Sebastian demanant notícies del tractat en el Consell, per a comunicar-les al Rei, que ha arribat aquesta nit a aquella capital.

Referint-se a la vaga dels marins, ha dit que continua en el mateix estat, degut a la intransigència d'uns i altres. Alguns vaixells que s'havien ofert per a efectuar el servei de correus, topen ara amb algunes dificultats.

No obstant — ha afegit — el conflicte està circumscribit fins el moment a la Companyia Transmediterrània i a la casa Tayá.

Les autoritats continuen realitzant

gestions per a veure la manera d'arribar a la solució del conflicte.

També ha dit el senyor Burgos Mazo que a València, degut a l'actitud dels obrers arrossaires, hi ha hagut algunes alteracions d'ordre. El governador d'aquella província ha telegrafiat dient que ha adoptat ja les mesures necessàries per a garantir la llibertat del treball que, amb tot i haver aparegut algunes proclamacions amb escrits bastant forts, té l'esperança que quedarà solucionat satisfactòriament.

Els carrilaires de Lisboa

Lisboa, 1. — Ahir es reuniren els vaguistes ferroviaris, resolent presentar-se demà per a reprendre el treball.

El president del Consell de ministres estudiarà les reclamacions dels ferroviaris, i per a començar a complimentar-les posarà en llibertat als ferroviaris presos. — Havas.

De la presidència

Madrid, 2, 2 matinalada.

El cap del Govern, després d'estar en el seu despatx de la Presidència resolent diverses qüestions, s'ha traslladat al seu domicili, on ha passat la resta del matí i on l'han visitat alguns ministres.

Els periodistes han preguntat al sots-secretari de la Presidència si s'aixecava l'estat de siti a Barcelona, i ha contestat que a l'arribada del governador es reuniran les autoritats i elles eren les que havien de resoldre.

El ministre d'Instrucció

El ministre d'Instrucció pública, que ha arribat aquest matí a Madrid, ha estat a la Presidència parlant amb el sots-secretari.

Informació de Governació

El ministre de la Governació ha dit a primeres hores de la tarda, que havia conferenciat aquest matí amb l'inspector general de Sanitat, el qual li ha manifestat que anaven desapareixent de tot Espanya els casos d'endèmia.

També han tractat de la nova vacuna del doctor Ferran.

El ministre té la impressió que l'esmentada vacuna no és perjudicial.

El senyor Ferran continua els seus treballs i experiments per a perfeccionar el seu producte.

Parlant de la situació social a Espanya, ha dit que els telegrams dels governadors li donaven compte que la situació, en general, tendeix a millorar.

Ja s'han solucionat algunes vagues i se n'han plantejat d'altres, que són de menys importància.

De Barcelona, les notícies que tenia eren les mateixes que els dies anteriors, mantenint-se en el mateix estat la vaga de marins mercants, encara que ara es tracta d'arribar a una solució de concòrdia, mitjançant la intervenció de la Junta local de Reformes Socials; no perquè les autoritats hagin fracassat amb llur intervenció, sinó més bé per a col·laborar amb aquell en la resolució d'aquest pleb.

A Girona — ha dit — han entrat major nombre d'obriers a treball, i a Tarragona s'han començat els treballs de la verema, sense que hi hagués cap incident.

A la província de València hi ha agitació entre els obrers segadors d'arròs, per haver demanat molts d'ells millora de sou i altres no estar conformes amb aquesta petició.

Fins ara no hi ha hagut topades entre obrers i esquirols, però l'agitació augmenta, fomentada per elements sindicalistes.

El governador intervé per a resoldre el conflicte.

L'indult general

Com és sabut, el Consell d'ahir vespre va ultimar tots els detalls relatius a l'indult general que ha d'atorgar-se aviat.

Segons la impressió recollida en centres autoritzats, l'indult tindrà una amplitud gran, afectant, per tant, a molts penats, perquè, ultra els que sofreixen condemna per delictes polítics i socials, seran inclosos en l'indult i també obtindran aquest benefici els que sofreixen presó per altres diverses classes de delictes i a tenor de la gravetat de la pena.

Precisament el diferent grau de gravetat dels delictes ha fet que el Govern establix diversos graus d'indult: el total, la commutació per la meitat de la pena, el pas a la pena inferior.

I encara el Govern, en son desig que la gràcia atenyi el major nombre possible de penats, concedeix altre indult, que gràficament qualifica els ministres de «consolació», perquè puguin acollir-se a aquest apar

tat els que no haguessin estat compresos en els anteriors, en les jurisdiccions de Marina i Guerra.

L'indult, per tant, és molt ampli. El Decret d'indult té gran extensió, i segons el ministre, ha anunciat aquest matí, es publicarà a la «Gaceta» quatre o cinc dies després de l'aixecament de l'estat de guerra a Catalunya, i anirà acompanyat d'altres mesures de Govern, encaminades a restablir la calma social avui pertorbada.

Els Sindicats agrícoles

La «Gaceta» publica una Real Ordre de la Presidència del Consell que diu així:

«Artículo único. El artículo 21 del Real Decreto de 22 de Septiembre de 1917 se adicionará en esta forma:

Sin embargo las Cajas rurales e instituciones de crédito de responsabilidad solidaria e ilimitada, creadas como sección de los Sindicatos agrícolas instalados y registrados con sujeción a la ley de 28 de enero de 1906, podrán hacer préstamos sobre las mercancías depositadas en los almacenes generales de depósitos establecidos por los propios Sindicatos agrícolas en virtud del derecho concedido por este Decreto.

Igual autorización se concede a las Cajas rurales de responsabilidad solidaria e ilimitada que habiéndose acogido a la ley de Sindicatos e instalada como tal, haga uso del derecho que le otorga el artículo 15 del citado Real Decreto de 22 de Septiembre de 1917.»

El ministeri de Proveïments. — De política.

Madrid, 2, 415 tarda.

En el Consell d'ahir es va tractar de la nota remesa pel senyor Canial al president del Consell, en la qual es proposa la supressió o transformació del ministeri de Proveïments.

A un conseller se li van sentir dir, després d'elogiar el document en el qual es descriu la necessitat de la reforma, que s'havia acordat envestir resoltament el problema en el primer Consell que estudi les línies generals del projecte de pressupostos.

No es va parlar de política en el Consell d'ahir.

Això no és una novetat.

El president, que d'aquests assumptes en deu tractar segurament amb els seus íntims, s'absté de fer-ho en els Consells, i així ha ocorregut des que va formar Gabinet.

Crim

Francisco Expósito Martínez, sargent de Sanitat Militar, ha escorregut aquesta matinalada al carrer del Carme a Basilia Millán Pérez, oambrea d'un cafè situat al carrer de Jacometrezo, inferint-li, amb un punyal dels anomenats moruns, més de 30 punyalades.

Aviat un capellà de la propera església del Carme no li ha pogut prestar els auxilis espirituals per haver mort ja Basilia.

El criminal ha estat detingut i portat al jutjat.

La causa del crim ha estat la gelosia.

El tràfec amb Alemanya

L'ambaixada d'Anglaterra ha informat al ministeri d'Estat que el Govern britànic, amb tot i que de dret continua existint l'estat de guerra fins a la ratificació del tractat de pau per les tres potències associades, té el propòsit de no intervenir en els carregaments de vaixells neutrals que trafiquin amb Alemanya, llevat en circumstàncies especials, encara que, segons els reglements vigents, els carregaments poden ésser considerats contraban de guerra.

Importacions

En el ministeri de Proveïments han facilitat la següent nota de moviment de vaixells:

Importacions per a Espanya:

De Londres, vapor anglès «Batrina», de 700 tones, vers Sevilla, amb càrrega general.

De Glasgow, vapor anglès «Baron Renteros», de 1.460 tones, vers Huelva, amb càrrega general.

Foc als molls de Cádiz

Cádiz. — A la una de la matinalada s'ha observat des del moll un important incendi a la factoria Matagorda, de la Constructora Naval.

Sembla que estava cremant el moll anomenat del Rei i els tallers per a construcció d'embarcacions.

A dos quarts de tres l'incendi continua, prenent gran increment.

Par apagar el foc han sortit els bombers i els autoritats.

Nonell Germans

VALORS—CUPONS—CANVI

Rambla del Centre, 15

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Socialisme i bolxevisme

Les tendències bolxevitzants dels actuals majoritaris del socialisme francès amencen produir una escissió dins el partit. La meitat, aproximadament, dels diputats socialistes, són contraris d'aquelles tendències. Recentment, la crisi interna del socialisme francès ha adquirit una nova actualitat amb ocasió d'haver-se separat del partit el diputat Nectoux i M. Jean Erlich, advocat de París i personalitat prestigiosa.

M. Nectoux fonamenta la seva separació dient que no pot admetre que la unitat de classes, per compte d'ésser un mitjà, es converteixi en un fi i sigui sovint reemplaçada per l'odi de classes, ni que els esdeveniments de Rússia siguin presentats al proletariat francès com a una feliç aplicació del socialisme.

M. Erlich fonamenta així mateix la seva decisió en l'actitud del partit socialista francès respecte al bolxevisme. La lletra de M. Erlich al secretari de la quarta secció del partit socialista unificat, de la qual aquell era membre, és un document notable: Heu-vos-en aquí la traducció:

«Ciutadà: En el moment que la quarta secció del partit socialista unificat va a reunir-se per a designar els seus candidats a les properes eleccions legislatives, tinc de dir-vos, ja que l'any 1914 vaig ésser el vostre porta-estendard, quines són les raons que, no sols em priven d'acceptar avui l'ésser candidat, sinó que em posen en el deure d'adreçar-vos la meua dimissió de membre del partit.

«Socialista sóc i ho seguiré essent, i per això em retiro del partit que ha deixat de justificar el nom que porta i que s'enfonsa cada vegada més en un bolxevisme que és la negació salvatge de l'ideal socialista.

«No puc comprendre que el partit socialista unificat, lluny de tenir el coratge de repudiar i de blasmar els excessos i els crims del bolxevisme rus, presenti, al contrari, aquest com a exemple i com a digne d'admiració a la classe obrera francesa.

«Vós no ignoreu, sens dubte, que després d'un sojorn de tres anys al front francès, la meua perfecta coneixença de la llengua russa em valgué l'ésser agregat a la missió militar francesa a Rússia. Arribat a Petrograd el mes d'agost del 1917, quan la revolució russa encara era bella, vaig assistir alguns mesos després al cop d'Estat bolxevista i a la dissolució brutal de la Constitució elegida pel poble rus enter. Més tard vaig seguir els bolxevistes a Moscou, on vaig restar fins el novembre del 1918. He viscut, finalment, al sud de la Rússia fins l'abril del 1919.

«He seguit, doncs, de molt a prop el bolxevisme durant tres anys, he llegit els seus periòdics, he assistit a les seves conferències i a quasi totes les reunions dels Soviets i dels Congressos; he escoltat gran nombre de discursos de Lenin i Trotski; he parlat amb nombrosos «leaders» bolxevistes, així com amb els representants de les diverses fraccions socialistes russes, i, després d'aquests dos anys d'observacions i d'estudis, espero que ningú em discutirà el dret de tenir sobre el bolxevisme una opinió completa i ferma.

«El que jo sé, i no dubto pas a dir-ho, és que el bolxevisme ha trait obertament la causa de l'Entente per a fer d'una manera evident el joc de l'Alemanya, i afirma que a Petrograd i a Moscou els comissaris del «poble» obraven constantment d'acord amb els agents de l'Alemanya contra els representants dels aliats. Tota la política dels bolxevistes pot ésser resumida en un mot: per als aliats, les més innobles injúries i les pitjors provocacions; per als «boches», totes les consideracions i totes les capitulacions. Per la meua part, jo no oblidaré mai l'espectacle dels oficials francesos i aliats detinguts a Moscou i empresonats pe's guardies vermells amb gran joia dels agents i oficials «boches», que «mal no foren molestats, i això al moment en què, per la defecció de l'exèrcit rus, una ofensiva formidable de l'exèrcit alemany amenaçava París. Tampoc oblidaré mai que al mateix moment els murs de Moscou es-laven coberts de cartells signats per Trotski, on els aliats eren tractats de «canalla anglofrancesa».

«Amb això compendreu potser la meua estupefacció dolorosa i indignada de veure, des de la meua tornada a França, que la premsa socialista unificada tracta correntment els bolxevics russos de «camarades i amics». El que jo sé també és que en matèria econòmica i social el bolxevisme ha portat a una immensa catàstrofe i a la ruïna general. És cert que la burgesia russa ha estat arruïnada, però amb ella ha naufragat igualment tota la indústria nacional, per al més gran detriment del proletariat rus, però, en canvi, per al més gran profit de la indústria alemanya, que està en camí de pendre el seu lloc. El bolxevisme només ha sabut engendrar la fam i l'escassetat en aquella Rússia que, ahir encara, era la nodridora d'una gran part de l'Europa. I com podria ésser d'altra manera, si el pagès rus, excedit per les «requisicions» contínues i brutals, es guarda prou de produir més enllà de les seves necessitats personals? Aquell país, de recursos infinits, i al qual les reformes socials fecundes haurien pogut valoritzar, avui no és altra cosa sinó un desert i un vast cementiri.

«El que jo sé encara és que totes les fraccions socialistes russes, menxevics, socialistes revolucionaris i populistes, han condemnat i blasmat el bolxevisme com al pitjor enemic del socialisme i de la revolució russa.

«El que jo sé, en fi, és que els pretesos mètodes de la dictadura bolxevista deixen en terra els pitjors horrors de la Inquisició i del Tsarisme. Totes les llibertats individuals estan abolides, i cada dia centenars d'obrers i d'intel·lectuals russos, l'únic crim dels quals consisteix a no pensar com els bolxevistes, són assassinats sense cap judici per mercenaris magiars i xinesos. Una manera com qualsevol altra, sens dubte, de realitzar la tercera Internacional.

«Tal és, en tota sa bellesa, el règim petrograd i barba que el partit

Japó

LA QÜESTIO DE XANTUNG

Toquio, 1. — La resolució adoptada ahir per la Comissió de Negocios estrangers del Senat americà relativa a Xantung ha produït viva impressió.

La premsa conservadora veu en això una intenció dels Estats Units de rebutjar el Tractat de Pau i sent que aquest vot tingui per resultat immediat fer més difícil l'aproximació xino-japonesa. — Havas.

Itàlia

EL PROJECTE D'AMNISTIA

Roma, 1. — La premsa anuncia que el Consell de ministres ha aprovat el projecte d'amnistia redactat per Martara d'acord amb Nitti i Abriacci.

Dita amnistia comprèn tots els delictes militars, excepte el de deserció davant l'enemic; però és molt limitada respecte a delictes comuns. — Havas.

EL MINISTRE D'HISENDA

Roma, 1. — Il Giornale del Popolo escriu: «El senyor Tedesco no roman-drà molt temps al ministeri d'Hisenda a causa del seu estat de salut.

El president del Consell de ministres senyor Nitti, li prega que continués al seu lloc fins que s'acabin les sessions del Parlament. Quan arribi l'hora de la dimissió, el senyor Tedesco serà nomenat president del Tribunal de Comptes. — Havas.

Roma, 1. — El ministre d'Hisenda d'Itàlia ha facilitat a la premsa una nota oficiosa donant compte la situació de l'Erfari públic.

El pressupost presenta una xifra de 8.000 milions de lires de despeses, mentre que els ingressos no arriben a 6 milions.

Aquest déficit es proposa cobrir-lo el Govern, segons explica el comunicat abans dit, amb un impost comercial d'utilitat, segons els projectes de l'anterior Govern.

Entra en els propòsits del ministre d'Hisenda gravar considerablement la producció i el consum de l'alcohol i dels articles de luxe, deixant al mateix temps lliures de gravamen els articles de primera necessitat. — Havas.

Hongria

LA REVOLUCIO A BUDAPEST

Amsterdam, 1. — Els diaris d'aquesta ciutat acullen el rumor que a Budapest ha esclatat la revolució.

Es diu que els revolucionaris s'han ensenyoriat de la ciutat de Budapest.

No hi ha confirmació oficial que garantixi l'autenticitat de tan greu notícia. — Havas.

Bèlgica

DOCUMENTS IMPORTANTS

París, 1. — Diu «L'Echo de Paris», que les autoritats belgues han trobat dos documents importantíssims que deixaren abandonats els alemanys, per la seva pressa per abandonar el país, després de la signatura de l'armistici.

Cal recordar que el dia tres de setembre, el Kaiser telegrafà al President dels Estats Units, Mr. Wilson, dient-li que els peisans belgues disparaven arreu sobre l'exèrcit alemany obaint ordres del seu Govern i cometien tantes atrocitats que feien justificada i necessària l'actitud de les tropes alemanyes a Lovaina.

Precisament un dels documents descoberts per les autoritats belgues, és un telegrama amb data del 9 de setembre i que prevé del ministeri de la Guerra a Berlín, dirigit a les au-

socialista unificat, per una estranya aberració, voldria oferir avui a la França republicana i socialista. Ja es prepara, pel refús dels crèdits militars i pel vot contrari al tractat de pau, a treure'ns de damunt el «destorb de la victòria». On es deturará? Jo em nego a seguir-lo per aquell camí. Socialista i demòcrata, no vull cap dictadura, i per això deixo un partit que, en preconitzant la dictadura d'una classe, es posa ell mateix fora de la democràcia.

«Estic segur, pel demés, que tots els socialistes que han fet llur deure en el curs de la guerra pensen com jo i no permetran que sigui abotejada una victòria comprada al preu de tants de sacrificis.

«Us saluto. — Jean Erlich»

Per venir d'un socialista militant, home de talent i de responsabilitat, i que ha estat testimoni durant dos anys dels esdeveniments de la Rússia, la precedent requisitoria contra el bolxevisme constitueix un document de qualitat.

La situació diplomàtica

Els tractats de pau amb Bulgària i Àustria

París, 2. — El Consell Suprem Interaliat, desitjós d'acabar aviat el tractat de Pau amb Bulgària, ha tramès a la delegació búlgara el text del mateix, fixant les fronteres polítiques del país. En el dit text es fa constar que serà concedida a Bulgària una sortida al mar, si bé no en determina el lloc.

La delegació búlgara, igual que ho feu en son temps l'austriaca, haurà d'acceptar en nom del seu Govern.

Sobre la qüestió d'alguns territoris que seran fixats pel Tractat, entre ells la Tràcia, i sobre les quals estaven dividits els parers dels delegats aliats, no causaran retràs en la conclusió del Tractat.

Respecte al Tractat amb l'Àustria, havent estat aquest confirmat en son text definitiu, el remetrà demà M. Dutasta, a Saint Germain, a la delegació austriaca. La carta de trametiment, en la qual es precisen les modificacions realitzades en el text primitiu, es publicarà demà, dimecres. El text íntegre es publicarà al dijous o el divendres. — Havas.

toritats alemanyes de Bèlgica, disposant que es faci una investigació per a saber veritablement si per part de la població civil s'ha disparat contra l'exèrcit imperial i, si aquests casos existeixen, si les autoritats belgues havien donat ordres amb aquesta intenció.

Aquesta prova decisiva demostra que Guillem II quan es dirigia al President Wilson, mentia deliberadament, ja que vint-i-quatre hores més tard, el ministre de la Guerra alemany obria una informació per assabentar-se de si els belgues eren culpables dels fets que se'ls atribuïa.

L'altre document és una contesta alemanya feta el primer d'octubre, referent a l'anterior document del 9 de setembre. I està signat per Springer, i diu així:

«Res ha arribat al nostre coneixement que provi amb claretat que les crueltats alemanyes comeses a Bèlgica siguin certes.» — Havas.

Transval

NOU MINISTERI

Preforia, 1. — El general Smuts ha acceptat l'encàrrec de formar Gabinet. — Havas.

Estats Units

LLUITES ENTRE BLANC I NEGRES

Nova York, 1. — Comuniquen de Knoxville que continuen en aquella regió les lluites entre blancs i negres.

Una multitud s'ha aplegat davant de la presó, amb l'objecte d'apoderar-se d'un negre acusat d'haver violat una noia blanca.

Aviat s'ha generalitzat, d'una manera violentíssima, la lluita entre blancs i negres.

Alguns grups han entrat a la presó, produint-se una pertorbació intensa, a favor de la qual van fugir 16 presos.

La guàrdia de la presó ha fet foc sobre els fugitius, matant-ne cinc i ferint-ne tres.

Els blancs han organitzat una horda de negres per la ciutat, matant-ne alguns. — Havas.

França

ELS BISBES I EL VATICÀ

Reims, 2. — El cardenal Gasparri ha dirigit al cardenal Luçon una carta en la qual fa constar que el Summe Pontífex aprova «les nobles propòsits de la clerecia francesa de coadjuvar a la restauració de les ruïnes materials i morals

de la França envaïda, propòsits que exposa l'Episcopat de França en una pastoral col·lectiva.

El cardenal Gasparri enen per restauració espiritual fer tornar a la fe catòlica les multituds, objectiu que cal aconseguir al mateix temps que el de restaurar materialment els temples destruïts.

El cardenal Gasparri fa constar l'increment d'idees democràtiques que no estan renyides amb els principis cristians, encara que moltes vegades aquestes idees, amb les quals es vol afavorir els obrers, els causen perjudicis.

Diu que l'Església Catòlica té solucions per a satisfer les demandes justes de l'obrer.

Cita, en defensa d'això, la famosa encíclica «Rerum Novarum».

Acaba enlaçant la gran tasca realitzada per l'Episcopat francès. — Havas.

L'AVIADOR DAGNAUX

Constantinoble, 2. — Ha arribat, procedent de Bayreuth i St. Caim, l'aviador Dagnaux.

En aterrar a Bayreuth se li inutilitzà l'aparell, venent-se obligat a continuar el vol en un altre aparell. Aviat tornarà a França. — Havas.

EL GENERAL PERSHING

Brest, 2. — Ha embarcat en aquest port el general americà Pershing. El «deviatam», a bord del qual viatja, ha salpat a les tres de la tarda.

El mariscal Foch estigué present en l'acte del comiat. — Havas.

FOC ALS BOSCOS

París, 2. — Duèn de Draguignan que tots els pins, roures, alzines, sures i tot el que constituïa la riquessa forestal de la regió del Dome, ha quedat completament destruït per un incendi.

Els socors enviats a les regions envaïdes han permès localitzar el sinistre, però les pèrdues són de grandíssima consideració.

Han resultat algunes persones ferides. — Havas.

L'ANIVERSARI DEL MARNE

París, 2. — Telegrafien de Meaux al «Figaro», que la cerimònia de l'aniversari de la primera batalla del Marne s'efectuarà el diumenge propiament.

El Govern serà representat per M. Noulens, ministre d'Hisenda, i pel general Pau.

El Consell Municipal de París i el Consell General seran representats en el dit acte per uns trenta dels seus membres.

L'Ajuntament i totes les autoritats locals de Meaux treballen de term per a donar a la solemnitat que es prepara una esplendor excepcional, fent-se també grans preparatius per adornar les tombes dels heroics morts en defensa de la Pàtria, així com els camps que es desenvolupà la batalla, en els quals es pensa celebrar alguns actes.

El programa del dia és el següent:

Al matí una missa solemne a la Catedral, en la qual oficiarà el cardenal Luçon, Arquebisbe de Reims, pronunciant el sermó Mon. Grifet, Arquebisbe de Verdun. — Havas.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA

Dimarts, 2 de setembre de 1919

L'estat de guerra

PER iniciativa del capità general, coincidint amb els desigs del Govern, ha estat aixecat avui l'estat de guerra a Barcelona. No cal dir com ens plau que, després de tantes setmanes d'anormalitat, tornem al ritme de la reintegració ciutadana.

Però, en ésser aixecat l'estat de guerra, persisteix la suspensió de les garanties constitucionals, amb la censura de la premsa a Barcelona, mentre els diaris de Madrid són venuts lliurement. No havem guanyat, doncs, gairebé res. Si tot el que s'ha de fer per a restablir la normalitat és que la censura, en lloc d'ésser exercida a Capitanía General, ho sigui al Govern civil, i certes causes restin sotmeses a una jurisdicció diferent, cal confessar que és prou migrat el concepte que té el Govern de la plenitud de la ciutadania i de la llibertat de la premsa.

Cal, doncs, restablir les garanties constitucionals, tornar a la normalitat de la vida ciutadana, acabar amb la crònica interinitat de les mesures d'excepció, que no serviren per a evitar els fets que les originaren.

Barcelona pateix ultra mesura aquesta crònica de la suspensió dels drets de ciutadania. Els Governos no saben preveure els esdeveniments, i l'actuació de Poder resta limitada a suspendre les garanties constitucionals. Convertixen tots els problemes en problemes d'ordre públic. De l'ordre moral no se'n preocupen. I així resulta que mai no tenen ni el sentit just ni la consciència viva.

Ens felicitem que hagi estat restablerta la supremacia civil. Cal, però, restablir la normalitat constitucional. Cal evitar que Barcelona resti sotmesa a la manca de la ciutadania, col·locada al marge de la Constitució.

L'autonomia municipal i el Sr. Burgos

EL ministre de la Governació ha manifestat als periodistes que havia rebut ja una de les ponències encarregades a les comissions que es designaren a la reunió que fa dies celebrà amb un grup de sociòlegs. Tracta aquesta ponència de l'autonomia municipal.

Encarregar la redacció d'una ponència sobre l'autonomia municipal a un grup de sociòlegs madrilenys és una pensada digna del senyor Burgos i Mazo.

Nosaltres, posats a demanar aquesta ponència, l'hauríem encarregada a una comissió de polítics o a l'Escola de Funcionaris de l'Administració local, és a dir, a gent pràctica en qüestions de Govern municipal.

El senyor Burgos i Mazo no ho creu així i l'ha encarregada a un grup de sociòlegs que potser coneguin alguns llibres sobre govern municipal, però segurament no coneixen les realitats de la vida local.

Cal imaginar, doncs, el que serà aquesta ponència.

Els problemes municipals són, potser més que no pas cap altra mena de problemes, d'un ordre essencialment pràctic. Són problemes d'edificació, de realitzacions concretes, d'organització vivent. No poden ésser resolts ni plantejats eficaçment per teoritzants ni aficionats. Cal que s'guin estudiats i resolts pels que en coneixen directament i realment el mecanisme.

El senyor Burgos i Mazo tingué una vegada la gran idea de proposar que el delictes d'adulteri fos perseguible d'ofici... Ara encomana una ponència sobre autonomia municipal a uns senyors sociòlegs de la sociologia d'avant-guerres...

Quin concepte tindrà el senyor Burgos i Mazo de l'autonomia municipal? I quin concepte tindrà de la realitat un Govern que d'aquesta manera estudia i vol resoldre els problemes administratius?

Toulouse - Barcelona

(Fot. Castell)

L'aparell preparant-se per a reprendre la volada

GLOSARI

HISTORIES
DE LES ESPARRAGUERES

VIII

HISTORIA DE LLADRES

El Formiga, el Natos i en Baile van comparèixer entre dos llums.

—Jo — diu l'Agata, — tot seguit els vaig conèixer. El Natos era germà del paleta que ens havia adobat la cort.

Compteu quin espant. L'home era a Santa Pau i el pare havia sortit amb les vaques.

Doncs, se m'acosta el Formiga i va i em diu:

—Que no ens voldries donar un rovell d'ou, donat?

—Ja podria ser, — els vaig fer de resposta, amb tota la calma que no conaguessin la tremolor.

S'entaulen tots tres i no deten mot, fins que els vaig escudellar un lrou amb un rovell a cada un. Jo veia que estaven molt cansats.

Després el Formiga va dir:

—Som gent, saps? que busquem feina del nostre ofici.

—Ja podria ser, — vaig dir jo. — Ara ve la primavera i cada u troba el qui li convé.

Després parlaren ells amb ells uns casos molt estranyes. Vaig sentir que el Formiga li deia a en Baile que si prenien un home i el portaven a la carretera i li treien tota la sang, aquesta sang era igual que Nostre Senyor.

Passat força estona, s'aixecaren tots tres a la una i el Formiga va dir:

—Vaja, veiem que aquí fem nosa i ens estíem més de seguir el camí.

Va ser aquella nit quan varen robar l'església de Mieres.

XENIVS

Les Esparragueres de la Santa Pau d'Olot.

Drets de reproducció i traducció reservats.

Anotacions

A 1⁹⁵ pta.

Durant els dos darrers anys de guerra, els nostres Mecenes s'acostaren a l'antiga munificència, cedint premis per als Jocs Florals que els poetes podien recollir decorosament. L'esperit mercantilista, que xopava de sang l'Europa, produïa, doncs, damunt la tradicional taçanyeria catalanesca una reacció contrària i bellament confortadora.

Vint duros e un sonet i cinquanta duros a unes estances, ja feien de bon arreplegar. I aquest fet, reproduït en la majoria dels torneigs literaris, dispersà la creuada empresa pels nostres escriptors contra els caps de terra cuita i els rellotges de guix. La dignitat de l'art era, a la fi, respectada.

Però all que tot és efímer en aquest món. Enguany aquella categoria ha descendint llàstimosament fins al punt de premiar-se poemes a vint i a deu pessetes. Com si es tractés d'una balança, que, mentre un plat baixa, l'altre puja, un bestial del moll ja cobra més de jornal.

O els poetes es sindiquen o els Jocs Florals acabaran per ser una liquidació ambulat de retalls literaris a una noranta cinc.

BLAI

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEU LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

L'indult i el Govern

EL que passa amb la concessió de l'indult general és veritablement simptomàtic d'un sistema de Govern.

Podria discutir-se si la concessió d'aquest indult és convenient als interessos de la societat o no. Es matèria opinable que hom pot discutir honradament.

El que ningú pot fer lícitament és el que fa el Govern: prometre l'indult, parlar-ne constantment i ajornar la concessió per dificultats burocràtiques o altres motius d'ordre personal o polític.

Un govern que tingui la consciència de la seva dignitat i del seu deure no actua amb paraules, actua amb fets. No anuncia el què farà. Fa. Actua, és a dir, governa.

Els governs dignes de llur funció i llur missió no perden el temps oferint el què faran demà. Signen decrets o presenten projectes de llei a les Corts.

D'ençà que el Govern anuncià la concessió de l'indult han passat moltes setmanes. I a cada Consell de ministres s'ha anunciat que la qüestió restarà resolta en la pròxima reunió.

Aquesta manca d'orientació i de fixesa, aquesta constant vacil·lació, que caracteritza els governs espanyols, ha estat sempre un mal. Ara, però, quan arreu del món el ritme accelerat d'una nova vida mou els pobles i els governs i els empeny envers l'esdevenidor, la persistència d'aquests errors seculars té una gravetat i una transcendència ben notòries.

Amb tot passa el mateix. Quan és assolida la convicció de la justícia i la necessitat d'una mesura, encara s'interposa entre el propòsit i la seva concreció en eficàcia el pes mort de la inèrcia i de la feblesa de voluntat.

Penèlope, governant

SEMPRE havem dit nosaltres que la suspensió de les garanties constitucionals i la declaració de l'estat de guerra són mesures excepcionals que únicament cal aplicar excepcionalment i que perden llur eficàcia sense la seguretat absoluta de llur necessitat.

Els governs que se succeïren al Poder d'ençà del plantejament del conflicte social a Barcelona amb la vaga de la Canadenca, ni saberen evitar oportunament la suspensió de serveis públics ineludibles ni després saberen preveure'n les ulteriors complicacions. En la intervenció errònia, en la resistència extemporània, o en la capitulació equivocada, mai no han tingut ni la sensació de la realitat ni la consciència del moment.

Ara hom torna a parlar d'intervencions del poder públic que portaran una pau momentània i interina. Nosaltres no podem jutjar aquest pla en ço que pertoca directament a les parts interessades. Però una cosa és evident: Res ha ajornat més les solucions de concòrdia que la incapacitat i la desorientació del Poder públic.

Car és evident que, per arribar a les solucions que ara hom anuncia, no calia haver suspès les garanties constitucionals ni haver declarat i mantingut l'estat de guerra tant de temps. Per a tornar a la data del 19 de març no calia haver perdut cinc mesos. I aquests darrers cinc mesos han estat perduts precisament en realitzar la tasca que ara es desfà.

Es a dir, el poder central, que sempre ha esguardat els problemes de Catalunya amb indiferència o amb hostilitat, s'ha passat set mesos en fer avui el que desfeia demà i en desfer avui el que havia fet ahir.

En Puig i Cadafalch digué un dia que Viriat revivia a la Presidència del Consell de ministres. Retrocedint de la història a la mitologia, podríem dir que Penèlope governa Espanya.

Toulouse - Barcelona

(Fot. Castell)

El representant de la casa Latecoère senyor marquès de Morella, acompanyat del pilot M. Beante i el mecànic que realitzaren la travessia.

Les troballes arqueològiques de Tarragona

Les excavacions de l'Institut d'Estudis Catalans

Aspecte de la fossa on s'han practicat les troballes arqueològiques de Tarragona, amb els restes de mure al fons.

Fa pocs dies que donàvem compte als llegidors de les troballes arqueològiques que casualment s'havien fet a Tarragona, amb motiu de les obres que es practicaven a una finca del senyor senyor Mallol, a la part baixa de la ciutat, fora del recinte de les seves antigues muralles. Era amb motiu d'aquestes troballes que novament l'atenció dels estudiosos de les coses d'art i de la història nostra s'abocava tota envers la ciutat famosa, veritable Xauxa arqueològica, on la terra dona estàtues de marbre i trossos de temple.

Coincidia gairebé amb aquestes troballes la publicació en aquesta Pàgina Artística d'un projecte d'urbanització i embelliment de la ciutat antiga que el Director del Servei de Conservació de Monuments de la Diputació de Barcelona exposava, en una conferència donada a la Casa de la Ciutat d'aquella capital. Un ambient d'entusiasme popular voltava les noves troballes i era l'hora oportuna d'iniciar l'obra d'excavar Tarragona, d'excavar-la metòdicament i científicament, i per a fer-ho ningú millor que la nostra més alta institució científica, el nostre Institut, que en aquella hora ja havia tractat un pla i, d'acord amb l'Ajuntament tarragoní, es preparava a iniciar la seva realització dins la tardor vinent.

Fet aquest pla i preparades les coses per a portar-lo a terme, les troballes de la finca del senyor Mallol han donat motiu a la primera etapa d'intervenció de l'Institut. Sortosament les descobertes han estat fruitoses, no solament pels objectes trobats, sinó perquè elles permetran reconstruir la planta sencera del teatre tarragoní, del qual sols restaven visibles alguns troços de la graderia inferior, en estat de completa ruïna.

Celebrem, com a catalans, la intervenció de l'Institut, que vol dir, al costat de l'acció científica acurada, l'acció viva, activa, completa, que sols el sen-

tit patriòtic pot portar a terme. La ciutat de les troballes casuales, de les vergonyoses troballes casuales que eren un afront per als tarragonins i per als catalans, devindrà des d'ara el fogar d'una investigació modesta i esforçada, constant i silenciosa, que anirà descobrint tots els tresors arqueològics que amaga el seu subsòl, i salvarà tots aquells que puguin ésser portats novament a la llum, constituint amb ells, a la capital mateixa, el Museu d'Art Romà de Catalunya, a la formació del qual hem de contribuir tots, no solament amb les troballes que a Tarragona es facin, sinó aportant allí les que es facin arreu del país.

L'OBLIT DE L'ESTAT

L'Estat ha tingut per Tarragona el més imperdonable oblit, la més inculta desatenció. Els que han excavat Mérida i Sagunt, han deixat Tarragona colguda, han toleat la vergonya de veure com a cada casa que es construïa, a cada carrer que s'obria partint les roques del seu sòl, apareixien fragments arqueològics d'alt valor, que constitueixen unes dades precioses per a la traça d'un pla arqueològic de la ciutat: restes d'edificis monumentals que assenyalaven llur capital importància en altres, o bellíssims fragments d'escultura d'assenyalat valor. De totes aquestes troballes casuales, les que no es colgaven anaven a parar a un recondit dels baixos del Palau Municipal i Provincial, on hi ha el Museu de l'Estat, un Museu fet de trossos, un Museu on cada número del catàleg és una vergonya, perquè cada troballa d'un tros exigís, sinó una excavació extensa i metòdicament feta, al menys, la recerca dels altres trossos, fins a completar l'estàtua o el capitell, o el vas, o el bronze, o el que fos la troballa. Res d'això: el Museu ha estat un magatzem passiu on es recullen els preciosos fragments escultòrics i arquitectònics que hi porta la gent o que recull la brigada, i si així i tot és avui, pels dipòsits de les corporacions i els particulars, un Museu importantíssim, imagineu el que seria si a cada troballa que s'ha fet, en compte de limitar-se a recollir-la i a posar-hi un número, s'hagués, almenys, procurat cercar en les terres veïnes a l'indret de la troballa, els trossos que hi mancaven, i la llum que ella pogués donar sobre la topografia de la Tarragona romana.

L'Estat ha obert a Tarragona un Museu que és un magatzem d'arqueologia. Un local amb un director, i més que un director, diríem una plaça a cobrir pel Cos de funcionaris del ram, que són indistintament preparats per un arxiu, per un Museu Medieval o per un Museu Arqueològic, com si cadascuna d'aquestes especialitats no exigís tota la vida d'un home, i, sobre tot, en el cas de Tarragona, d'un home que ha d'administrar els tresors arqueològics d'una ciutat de les més importants d'Espanya en aquesta especialitat.

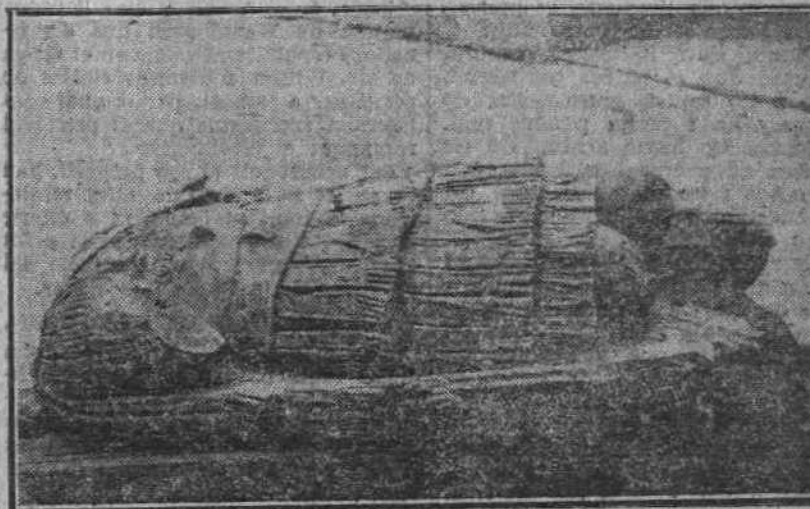
No volem regatejar de cap manera els mèrits personals de l'actual director del Museu tarragoní, don Angel del Arco, persona de coneixements vastíssims i de sòlida cultura. Funcionari de l'Estat, forma dins d'una organització que no està pas a la seva mà el canviar-la. Ni els mitjans que l'Estat li dona, ni el Reglament, on s'assenyalen els seus deures, l'obliguen a fer res més del que fa, i això ho diem perquè ens dolria fonament ferir el seu amor per les coses de Tarragona, i el seu interès per tot el que sia la resurrecció del seu patrimoni arqueològic, més d'una vegada demostrat. Ell, segurament, lamenta amb nosaltres aquesta trista inacció de l'Estat, i més d'un cop el seu afecte a les coses tarragonines i al seu Museu s'havia sentit adolorit davant de la desídia i la vergonya que d'anys i anys Tarragona i Catalunya tota venen suportant.

Tarragona, que ha estat, per circumstàncies diverses, una ciutat d'ocell a l'Estat, que ho ha esperat tot de l'Estat, que s'ha refiat de les organitzacions de l'Estat, com són el Museu i la Junta Provincial de Monuments, ha rebut de l'Estat aquest oblit que l'avergonyeix davant dels forasters que la visiten. En quina part del món seria possible, que restés inexplorada la riquesa arqueològica d'un subsòl com el de Tarragona? Fins en les més apartades colònies africanes, fins en els indrets més llunyans de l'Àsia són framenats els exploradors de les grans nacions d'Europa, i aquí, enmig del país, no excavem co que constitueix una de les més assenyalades glòries del país.

Sortosament, Tarragona s'ha donat compte d'això, i l'Ajuntament ha acceptat la proposta feta per l'Institut d'Estudis Catalans, de practicar excavacions a la ciutat, sota la direcció científica de la Secció Històrico-Arqueològica, deixant tots els objectes trobats, en la ciutat mateixa, constituint amb ells un Museu, a part del de l'Estat, que ha de ser a la llarg el Museu d'Art Romà de Catalunya, on podrien reunir-se les troballes romanes que s'anessin fent en els diversos indrets del país, on podria constituir-se amb originals i reproduccions el corpus de les làpides, i el de l'escultura romana, en, en fi, s'ajuntés el material suficient per a conèixer tota la Catalunya romana, des del Pirineu a l'Ebre, retornant a ella co que de sa acció directiva elixi, com el resplendor de sa antiga grandesa.

Heu's aquí co que hi ha en l'esperit de l'Institut en iniciar les excavacions a Tarragona. Heu's aquí el desig que anima al president de la seva Secció Arqueològica, don Josep Puig i Cadafalch, paré d'aquesta bella iniciativa que avui comença a pendre realitat pràctica.

Ell, que presideix, també, avui, la nostra Mancomunitat, és el que, anys enrera, entre les rialletes dels escèptics, treia del desàmet les arenes de la Costa Brava llevantina les ruïnes d'Empúries, que han estat objecte de

Fragment d'una estàtua militar abans de trobar-se la testa que li correspon, la qual ha estat ja descoberta.

l'atenció de tots els centres arqueològics d'Europa.

En ell s'ajunten aquestes dues condicions indispensables a la fructificació de tota empresa a Catalunya, que són el coneixement tècnic i l'esperit catalanista que el vivifica i l'enlaira pel damunt de totes les contingències.

L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS I LES EXCAVACIONS DE TARRAGONA

L'acció de l'Institut a Tarragona, no pot pas judicar-se per les troballes darreres i per l'exploració de l'indret on s'han trobat. No obstant, s'assenyala d'una manera ben precisa la seva orientació, i el seu mètode, i en això cal que els tarragonins especialment es fixin.

En el cas de les troballes a la finca Mallol, el que hauria succeït abans d'intervenir l'Institut és que, descobertes les estàtues, s'haurien portat al Museu. La nova construcció projectada s'hauria alçat, i els homes interessats en aquestes coses, haurien pres nota de l'indret i, seguint afirmacions més o menys sòlidament establertes en altre temps, haurien dit que aquelles ruïnes eren les d'un temple que s'hi suposava, i que aquelles estàtues havien estat llançades allí des de les antigues Termes, que també es diu que s'escauen en un indret immediat a la finca Mallol, i al damunt d'ella.

Quan no hi ha comprovació, totes les opinions són igualment respectables, però totes són igualment inútils. El que interessa, doncs, és saber, d'una manera precisa, abans de colgar de terra l'indret i després de recollir les estàtues, que són aquelles ruïnes, i salvar d'elles tot el que es pugui saber. A això van ara els delegats de l'Institut, que tenen a càrrec seu l'excavació, i cal dir que han trobat en el senyor Mallol, senador per Tarragona, propietari dels terrenys, tota mena de facilitats per a complir la seva tasca.

Iniciada tot just aquesta comprovació, mentre es recullen els fragments d'estàtua que manquen, s'ha vist que els murs que es trobaven, tenien una relació amb els restes de graderia del teatre, que hi ha a una trentena de metres de distància. En tractar de posar en relació aquest fragment de les antigues graderies amb els murs descoberts, ben aviat s'han trobat mig colgats de terra, formant les feixes d'un antic hort, restes de les graderies altes, i per ells, i per sa posició, sembla deduir-se que els murs trobats, les columnes, els trossos d'enteulament i d'arquitrau, són restes de l'escena, com és un restet l'ARA que reproduïm, com ho són, o ho poden ésser les estatuïtes i els capitells i els fragments de columnes.

Una altra mostra dels mètodes de l'Institut la tenim en un petit detall interessant, no per la importància de la cosa, que no en té cap, sinó pel fet. Entre les terres, com en tot terreny arqueològic, apareixen trossos de terrissa de l'època de les troballes. Els Museus són plens d'aquests fragments, i el Museu de Tarragona entre ells. Però quan l'excavació es fa

metòdicament, tots els trossos trobats es guarden, i, dividint el terreny excavat en zones, els trossos trobats a cada zona, s'ajunten en un paquet, a fi de fer més fàcil la troballa dels trossos que són d'un mateix vas, i, així poder-los enganxar i reconstruir l'exemplar.

Poc després de treballades les primeres capes arqueològiques de la finca Mallol, els delegats de l'Institut trameteren al seu laboratori de Barcelona un dels paquets de terrissa. Al cap de cinc dies tornava a Tarragona un vas complet de ceràmica roja, amb relleus, enganxat i polidament reconstruït. Certament, si en totes les troballes casuales que hi ha hagut a Tarragona s'hagués fet així, el Museu de Tarragona, que és poerríssim de ceràmica, podria tenir una col·lecció important.

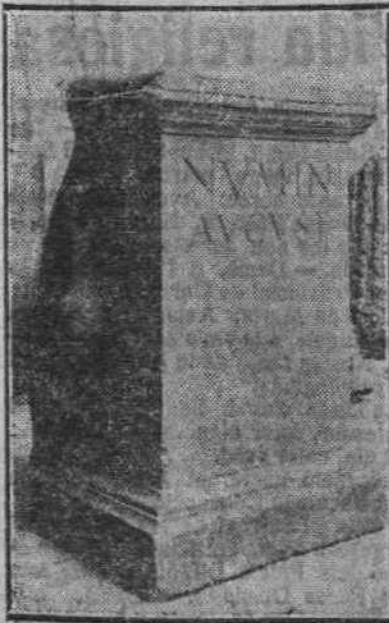
LES TROBALLES

Les fotografies adjuntes donen prou una idea del valor de les troballes. Aquestes consisteixen en dues estàtues militars que depassen el tamany natural, un bust d'una altra estàtua i un peu de tamany parell, una estàtua de tres parts del tamany natural, mancant-li peus i cames, representant un personatge drapat, nombrosos fragments de columna i capitells sencers, de gran tamany, una Ara amb la inscripció «NUMIN AVGVST», i alguns trossos d'elements arquitectònics.

La importància de les troballes, de les quals les fotografies donen una idea, està, no sols en el seu valor artístic-escultòric, sinó en relació amb el lloc que decoraven, si és que, realment, formaven part del teatre, cosa molt probable.

Per elles ens felicitem i felicitem a Tarragona, al seu Ajuntament, als que hi han intervingut i a tots els amics de Tarragona que hi han ajudat.

FLAMA.

L'Ara descoberta en l'excavació a la finca Mallol.

Estàtua d'un personatge drapat

Part de l'altra estàtua militar

Darreres informacions

Local

Mort per accident

A un taller de serrar fusta del carrer de les Corts, entre Nàpols i Roger de Flor, en ocasió en que provaven una màquina es presentà un home a demanar feina.

L'amo, don Baltasar Ventura, li digué que es retirés tot seguit, perquè no estava gaire segur de la màquina i podia pendre mal. Encara no havia acabat de fer aquesta advertència, saltà una roda a troços i un d'aquests tocà del front el pobre sol·licitant, fent-lo caure estabornit.

El recolliren i el portaren al dispensari de la Ronda de Sant Pere, on morí a la poca estona.

No se sap d'ell sinó que es deia Folch i que tenia uns 40 anys.

Caiguda

Aquesta tarda, a Montjuich, prop de la fàbrica de Butzema, s'ha embarrat d'una alçada de sis metres un home que es diu Antoni Fortes Salvador, de 55 anys, jornalier, veí d'Hostafranchs.

Conduït al dispensari de la barriada d'aquest nom, el metge el declarà en estat greu, amb commoció visceral i fractura del fèmur dret.

Ingressà a l'Hospital Clínic.

Notícies de la Península

El correu de Larache

Cádiz. — Continua ajornada la sortida del «Delphin», correu de Larache, perquè res ha pogut aconseguir el capità del port de la oficialitat que ha desembarcat.

Han tornat a San Fernando les forces d'infanteria de Marina que anaven a embarcar en el «Delphin».

El «Giralda»

Ferrol. — Han acabat les modificacions que es feren en aquest arsenal per a transformar en vaixell escola de guardies marines l'antic yacht reial «Giralda».

Demà sortirà el «Giralda» vers Cádiz, des d'on tornarà a aquest port el dia 17 de l'actual.

El viatge és d'instrucció, anant en el vaixell els aspirants de l'Escola Naval Militar.

D'aquí marxarà a Bilbao.

Demà arribarà la segona divisió naval, composta del cuirassat «Pejayo», el creuer «Carlos V» i els torpediners números 3 i 4.

Desgracia

Madrid, 2, 5'15 tarda. Pamplona. — Realitzant una excursió alpinista a Irurzun, dos joves amics han caigut un d'ells des d'una altura de 100 metres i ha quedat trosejat.

Es deia Marius Ransaut, tenia 20 anys i era fill de l'agent consular de França a Pamplona.

Els tipògrafs de Múrcia

Múrcia. — L'empresa dels periòdics «Levante Agrario» i «El Liberal», han accedit a la petició formulada pels tipògrafs, concedint-los un augment d'un 35 per 100 en llurs jornals.

L'empresa del periòdic ciervista «El Tiempo», s'ha negat en absolut a accedir a aquest augment. Davant d'això, els caixistes del dit periòdic s'han declarat en vaga.

Demà segurament no es publicarà «El Tiempo», per no trobar-se obrers esquirols.

Notícies de l'estranger

Estats Units

EL PRESIDENT WILSON

Paris, 2. — A «Le Matin» li comuniquen de Washington que els senadors republicans veuen en el viatge de Mr. Wilson a diverses ciutats un perill per a tothom, per la qual cosa intenten aconseguir que el president romangué a Washington.

Per aconseguir el seu propòsit, han presentat a la Cambra dues resolucions invitant el president a diferir el seu viatge per a dedicar-se a les qüestions obreres i a la solució del problema de la carestia. — Havas.

RECONeixEMENT D'EN LEGUIA

Washington, 2. — Mr. Lansing ha donat ordre a la legació nordamericana a Lima d'avisar al ministre de Negocis estrangers del Perú que els Estats Units reconeixen el president Leguia com a cap «de facto» del Govern peruà. — Havas.

Rússia

DESORDRES A CRONSTADT

Helsingfors, 2. — L'Estat Major general ha rebut un comunicat d'uns aviadors que volaven damunt de Cronstadt els quals diuen que havien observat disturbis en la població, sentint trets que es creuaven entre alguns. — Havas.

Mèxic

UN DECRET D'EN CARRANZA

Mèxic, 2. — Carranza ha signat un decret reformant les reclamacions relatives als danys causats pels sediciosos.

Les dites reformes reconeixen el dret de reclamació pels danys causats durant la revolució, i als motins.

correguts des de l'adveniment de l'actual Govern.

El president procurarà arribar a un acord amb tots els estats estrangers, amb l'objecte de crear una comissió mixta que examinarà les peticions presentades. — Havas.

Bèlgica

CONGRES INTERNACIONAL

Brusselles, 2. — Ha estat inaugurat el congrés internacional d'invençions i privilegis d'invenció. Hi han assistit representacions de quinze estats, entre ells Espanya.

El secretari exposà la legislació anterior a la guerra, insistint sobre la necessitat d'arribar a una Internacional única per a l'examen de les concessions i privilegis d'invenció.

El dit examen, digué, ha de ser realitzat per una oficina única per als principals estats. — Havas.

França

ELS FETS DE FIUME

Paris, 2. — Els periòdics italians publiquen informacions segons les quals els informes de la comissió d'enquesta dels incidents de Fiume són desfavorables a França.

Aquestes notícies resulten contràries a la veritat dels fets. — Havas.

L'INCIDENT DE BEYRUT

Paris, 2. — Es inexacte que les

autoritats britàniques de Síria, prèvia conformitat de l'Alt Comissari francès de Beirut, hagin detingut l'emir Said i que aquesta suposada detenció s'hagi realitzat amb l'apoi i concurs de les forces franceses. — Havas.

ELS FETS DE TOLOSA

Tolosa, 2. — El consell de guerra que ha entès en el judici pels motins que es van produir el 31 de maig pel 117 regiment d'artilleria pesada, ha condemnat els soldats Genevaz a 10 anys de treballs públics; a Annamot, Benahmot i Martin a la mateixa pena per cinc anys; els altres soldats a sis mesos de presó; al paísà Ginés a 15 dies i els 4 restants acusats han estat absolts. — Havas.

Soler i Torra Gmns.

Rambla Estudis, 13, i Bonsuccés, 1

Compra, Venda de Valors

Negociem els cupons nacionals i estrangers.

Ordres de Borsa.

Giro sobre l'estranger.

Canvi de monedes i bitllets.

Comptes corrents en moneda nacional i estrangera.

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

VALORS, CUPONS, BANCA, CANVI, GIROS

4 RAMBLA DELS ESTUDIS, 4 - BARCELONA

NEGOCIEM el cupó dels DEUTES Interior, Exterior i Amortizable 4 per cent, venciment primer d'Octubre pròxim.

BORSA DE BARCELONA 2 Sbre. de 1919

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat Lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Nords, de 55'05 a 54'70 i 54'80, i Alacants, de 59 enters a 58'80.

A la tarda, a la Casa Llotja, s'opera de Nords, de 55'10 a 54'30 i a 55 enters; Alacants, de 58'80 a 58'50 i altre cop a 58'80; Andalusos, a 58'90; Orenses, de 21'05 a 21'60; Plates, de 63 enters i 63'20 a 62'85; Colonials, a 69'90; Mercantils, de 86'50 i 86'40 a 87'20; Cáceres, variable, de 32'50 a 32'60, i Crèdit i Doks, a 21'80.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction Light and Power 6%, a 98'50.

Barcelona Traction Light and Power 7%, a 109'25.

Barcelonesa de Navegació 6%, a 100'25.

Obligacions Espanyola Colonització 6%, a 102'75.

Elèctrica del Cinca 6%, a 99'75.

Construccions Elèctriques a 97'50.

S. A. Naviliera Espanyola 6%, a 101'35.

Mecànica Vellutera 6%, a 99'00.

COTITZACIO DE FRANCS I LLIBRES: 63'60 i 121'72.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers		Ajuntament i Diputacions		Almansa 4%, 81'75 80		Energia Elec. 5%, 89'35	
Paris, rec. no publicat.	63'60	Municipi 1905	83'00	Almansa ad. 63'50		Bonos E. 6%, 102'00	
Londres, rec. no publicat	91'73	1906	83'00	no ad. 83'00		102'15 80	
Berlin, rec.	91'73	1906 A.	81'75	Sant Joan. 70'00		89'25	
Roma, rec.	91'73	1906 B.	81'00	Almansa, 80'50			
Gènova, rec.	90'00	1906 C.	85'00	Osc. a F. 82'00			
Viena, rec.	00'00	1906 D.	83'25	Alicant 1. hipot. 84'75 55'00 35			
Zurich, rec.	95'00	1906 E.	85'00	A.	101'00		
Nova York, rec.	5'19	1906 F.	83'25	B.	89'75		
Corones sueques, París.	197'00	1906 G.	83'20	C.	78'50		
Corones sueques, Londr.	96'50	1906 H.	81'75	D.	78'00		
		1906 I.	80'00	E.	88'50		
		1906 J.	83'00	F.	88'50		
		1906 K.	83'00	G.	88'50		
		1906 L.	82'25	H.	88'50		
		1906 M.	82'00 82'00	I.	88'50		
		1906 N.	83'00 82'75	J.	88'50		
		1906 O.	84'00	K.	88'50		
		1906 P.	81'35	L.	88'50		
		1906 Q.	87'00	M.	88'50		
		1906 R.	83'50	N.	88'50		
		1906 S.	83'50	O.	88'50		
		1906 T.	83'50	P.	88'50		
		1906 U.	83'50	Q.	88'50		
		1906 V.	83'50	R.	88'50		
		1906 W.	83'50	S.	88'50		
		1906 X.	83'50	T.	88'50		
		1906 Y.	83'50	U.	88'50		
		1906 Z.	83'50	V.	88'50		
		1906 AA.	83'50	W.	88'50		
		1906 AB.	83'50	X.	88'50		
		1906 AC.	83'50	Y.	88'50		
		1906 AD.	83'50	Z.	88'50		
		1906 AE.	83'50	AA.	88'50		
		1906 AF.	83'50	AB.	88'50		
		1906 AG.	83'50	AC.	88'50		
		1906 AH.	83'50	AD.	88'50		
		1906 AI.	83'50	AE.	88'50		
		1906 AJ.	83'50	AF.	88'50		
		1906 AK.	83'50	AG.	88'50		
		1906 AL.	83'50	AH.	88'50		
		1906 AM.	83'50	AI.	88'50		
		1906 AN.	83'50	AJ.	88'50		
		1906 AO.	83'50	AK.	88'50		
		1906 AP.	83'50	AL.	88'50		
		1906 AQ.	83'50	AM.	88'50		
		1906 AR.	83'50	AN.	88'50		
		1906 AS.	83'50	AO.	88'50		
		1906 AT.	83'50	AP.	88'50		
		1906 AU.	83'50	AQ.	88'50		
		1906 AV.	83'50	AR.	88'50		
		1906 AW.	83'50	AS.	88'50		
		1906 AX.	83'50	AT.	88'50		
		1906 AY.	83'50	AU.	88'50		
		1906 AZ.	83'50	AV.	88'50		
		1906 BA.	83'50	AW.	88'50		
		1906 BB.	83'50	AX.	88'50		
		1906 BC.	83'50	AY.	88'50		
		1906 BD.	83'50	AZ.	88'50		
		1906 BE.	83'50	BA.	88'50		
		1906 BF.	83'50	BB.	88'50		
		1906 BG.	83'50	BC.	88'50		
		1906 BH.	83'50	BD.	88'50		
		1906 BI.	83'50	BE.	88'50		
		1906 BJ.	83'50	BF.	88'50		
		1906 BK.	83'50	BG.	88'50		
		1906 BL.	83'50	BH.	88'50		
		1906 BM.	83'50	BI.	88'50		
		1906 BN.	83'50	BJ.	88'50		
		1906 BO.	83'50	BK.	88'50		
		1906 BP.	83'50	BL.	88'50		
		1906 BQ.	83'50	BM.	88'50		
		1906 BR.	83'50	BN.	88'50		
		1906 BS.	83'50	BO.	88'50		
		1906 BT.	83'50	BP.	88'50		
		1906 BU.	83'50	BQ.	88'50		
		1906 BV.	83'50	BR.	88'50		
		1906 BW.	83'50	BS.	88'50		
		1906 BX.	83'50	BT.	88'50		
		1906 BY.	83'50	BU.	88'50		
		1906 BZ.	83'50	BV.	88'50		
		1906 CA.	83'50	BW.	88'50		
		1906 CB.	83'50	BX.	88'50		
		1906 CC.	83'50	BY.	88'50		
		1906 CD.	83'50	BZ.	88'50		
		1906 CE.	83'50	CA.	88'50		
		1906 CF.	83'50	CB.	88'50		
		1906 CG.	83'50	CC.	88'50		
		1906 CH.	83'50	CD.	88'50		
		1906 CI.	83'50	CE.	88'50		
		1906 CJ.	83'50	CF.	88'50		
		1906 CK.	83'50	CG.	88'50		
		1906 CL.	83'50	CH.	88'50		
		1906 CM.	83'50	CI.	88'50		
		1906 CN.	83'50	CJ.	88'50		
		1906 CO.	83'50	CK.	88'50		
		1906 CP.	83'50	CL.	88'50		
		1906 CQ.	83'50	CM.	88'50		
		1906 CR.	83'50	CN.	88'50		
		1906 CS.	83'50	CO.	88'50		
		1906 CT.	83'50	CP.	88'50		
		1906 CU.	83'50	CQ.	88'50		
		1906 CV.	83'50	CR.	88'50		
		1906 CW.	83'50	CS.	88'50		
		1906 CX.	83'50	CT.	88'50		
		1906 CY.	83'50	CU.	88'50		
		1906 CZ.	83'50	CV.	88'50		
		1906 DA.	83'50	CW.	88'50		
		1906 DB.	83'50	CX.	88'50		
		1906 DC.	83'50	CY.	88'50		
		1906 DD.	83'50	CZ.	88'50		
		1906 DE.	83'50	DA.	88'50		
		1906 DF.	83'50	DB.	88'50		
		1906 DG.	83'50	DC.	88'50		
		1906 DH.	83'50	DD.	88'50		
		1906 DI.	83'50	DE.	88'50		
		1906 DJ.	83'50	DF.	88'50		
		1906 DK.	83'50	DG.	88'50		
		1906 DL.	83'50	DH.	88'50		
		1906 DM.	83'50	DI.	88'50		
		1906 DN.	83'50	DJ.	88'50		
		1906 DO.	83'50	DK.	88'50		
		1906 DP.	83'50	DL.	88'50		
		1906 DQ.	83'50	DM.	88'50		
		1906 DR.	83'50	DN.	88'50		
		1906 DS.	83'50	DO.	88'50		
		1906 DT.	83'50	DP.	88'50		
		1906 DU.	83'50	DQ.	88'50		
		1906 DV.	83'50	DR.	88'50		
		1906 DW.	83'50	DS.	88'50		
		1906 DX.	83'50	DT.	88'50		
		1906 DY.	83'50	DU.	88'50		
		1906 DZ.	83'50	DV.	88'50		
		1906 EA.	83'50	DW.	88'50		
		1906 EB.	83'50	DX.	88'50		
		1906 EC.	83'50	DY.	88'50		
		1906 ED.	83'50	DZ.	88'50		
		1906 EE.	83'50	EA.	88'50		
		1906 EF.	83'50	EB.	88'50		
		1906 EG.	83'50	EC.	88'50		
		1906 EH.	83'50	ED.	88'50		
		1906 EI.	83'50	EE.	88'50		
		1906 EJ.	83'50	EF.	88'50		
		1906 EK.	83'50	EG.	88'50		
		1906 EL.	83'50	EH.	88'50		
		1906 EM.	83'50	EI.	88'50		
		1906 EN.	83'50	EJ.	88'50		
		1906 EO.	83'50	EK.	88'50		
		1906 EP.	83'50	EL.	88'50		
		1906 EQ.	83'50	EM.	88'50		
		1906 ER.	83'50	EN.	88'50		
		1906 ES.	83'50	EO.	88'50		
		1906 ET.	83'50	EP.	88'50		
		1906 EU.	83'50	EQ.	88'50		
		1906 EV.	83'50	ER.	88'50		
		1906 EW.	83'50	ES.	88'50		
		1906 EX.	83'50	ET.	88'50		
		1906 EY.	83'50	EU.	88'50		
		1906 EZ.	83'50	EV.	88'50		
		1906 FA.	83'50	EW.	88'50		
		1906 FB.	83'50	EX.	88'50		
		1906 FC.	83'50	EY.	88'50		
		1906 FD.	83'50	EZ.	88'50		
		1906 FE.	83'50	FA.	88'50		
		1906 FF.	83'50	FB.	88'50		
		1906 FG.	83'50	FC.	88'50		
		1906 FH.	83'50	FD.	88'50		
		1906 FI.	83'50	FE.	88'50		
		1906 FJ.	83'50	FF.	88'50		
		1906 FK.	83'50	FG.	88'50		
		1906 FL.	83'50	FH.	88'50		
		1906 FM.	83'50	FI.	88'50		
		1906 FN.	83'50	FJ.	88'50		
		1906 FO.	83'50	FK.	88'50		
		1906 FP.	83'50	FL.	88'50		
		1906 FQ.	83'50	FM.	88'50		
		1906 FR.	83'50	FN.	88'50		
		1906 FS.	83'50	FO.	88'50		
		1906 FT.	83'50	FP.	88'50		
		1906 FU.	83'50	FQ.	88'50		
		1906 FV.	83'50	FR.	88'50		
		1906 FW.	83'50	FS.	88'50		
		1906 FX.	83'50	FT.	88'50		
		1906 FY.	83'50	FU.	88'50		
		1906 FZ.	83'50	FV.	88'50		
		1906 GA.	83'50	FW.	88'50		
		1906 GB.	83'50	FX.	88'50		
		1906 GC.	83'50	FY.	88'50		
		1906 GD.	83'50	FZ.	88'50		
		1906 GE.	83'50	GA.	88'50		
		1906 GF.	83'50	GB.	88'50		
		1906 GG.	83'50	GC.	88'50		
		1906 GH.	83'50	GD.	88'50		
		1906 GI.	83'50	GE.	88'50		
		1906 GJ.	83'50	GF.	88'50		
		1906 GK.	83'50	GG.	88'50		
		1906 GL.	83'50	GH.	88'50		
		1906 GM.	83'50	GI.	88'50		
		1906 GN.	83'50	GJ.	88'50		
		1906 GO.	83'50	GK.	88'50		
		1906 GP.	83'50	GL.	88'50		
		1906 GQ.	83'50	GM.	88'50		
		1906 GR.	83'50	GN.	88'50		
		1906 GS.	83'50	GO.	88'50		
		1906 GT.	83'50	GP.	88'50		
		1906 GU.	83'50	GQ.	88'50		
		1906 GV.	83'50	GR.	88'50		
		1906 GW.	83'50	GS.	88'50		
		1906 GX.	83'50	GT.	88'50		
		1906 GY.	83'50	GU.	88'50		
		1906 GZ.	83'50	GV.	88'50		
		1906 HA.	83'50	GW.	88'50		
		1906 HB.	83'50	GX.	88'50		
		1906 HC.	83'50	GY.	88'50		
		1906 HD.	83'50	GZ.	88'50		
		1906 HE.	83'50	HA.	88'50		
		1906 HF.	83'50	HB.	88'50		
		1906 HG.	83				

Es aixecat l'estat de guerra

Generalitat

La compra de blats

ARRIBADA DEL GOVERNADOR

Amb l'express de Madrid arriba aquest matí el governador. El carrer d'Aragó l'esperaven el senyor Luengo i els caps superiors de la policia, guardia civil i cos de seguretat.

A l'estació hi havia el capità general, el governador militar, el president accidental de l'Audiència, senyor Santandreu, el fiscal senyor Jofre, els caps de Telégraf i Correus, la Federació Patronal en ple, les directives de l'Associació de Camioners i Pilots i dels Maquinistes Navals, molts altres marins, els senyors Martí Ventosa i Vidal Ribas i molts nàutics.

El governador, d'acord amb el capità general, així que va arribar va convocar junta d'autoritats, a les deu, a la Capitanía general.

Algun li preguntà si aquesta junta d'autoritats significava l'establiment de l'estat de guerra i contestà que la resposta la podria donar després de la reunió.

El governador anà de l'estació al govern civil i allí parlà amb els de la Federació Patronal, congratulant-se de la seva presència, que donava un mèrit a les afirmacions de que el Govern i el governador, en les gestions per solucionar la qüestió social, havia prescindit de les classes patronals, quan, en realitat, el governador escoltava els uns i els altres.

Digué també que la premsa de Madrid, amb un gran desconement del que passa a Barcelona, havia fet campanyes determinades que perjudicaven les gestions realitzades i, sobretot, les gestions en curs.

Després de breu conferència, la Federació Patronal es va retirar.

JUNTA D'AUTORITATS

A les 10:30 es reuniren a la Capitanía general el general Milans, el governador civil i el president de l'Audiència.

La reunió fou de curta durada. Després que el senyor Amado parlà de les conferències tingudes amb el Govern, els reunits acordaren aixecar l'estat de guerra a partir de la una de la tarda.

Immediatament es donaren ordres per a la redacció i confecció del banderó de la promulgació al públic.

JUNTA DE SUBSISTENCIES

Mentrestant s'havia reunit al Govern civil la Junta de Subsistències per a parlar del proveïment de blat.

La quantitat de blat existent en l'actualitat, juntament amb la que està en camí o anunciada que vindrà, allunya tot temor que manqui farina.

Es parlà de la petició dels flequers de poder augmentar altres cinc cèntims el preu del pa, o sia els deu que havien acordat primerament, i que la Junta va reduir a cinc.

La Junta reuní alguns antecedents que serviran de base al governador per a realitzar una gestió amb el Govern que eviti tota altra puja del preu del pa.

PARLA EL GOVERNADOR

A la una de la tarda, el governador parlà amb els periodistes, que hi acudiren avui en gran nombre, d'aquí i d'allà, corresponents de fora.

El senyor Amado explicà la reunió de la junta d'autoritats, a la qual assistí, deixant reunida al Govern civil la Junta de Subsistències. Manifestà, com ja havien anunciat de Madrid, que tot i estant aixecat l'estat de guerra, quedava subsistent la suspensió de garanties i la censura periodística, que serà exercida per funcionaris del Govern civil.

S'estava capacitant del què havia passat aquest dies. Ja el capità general li havia donat compte de l'estat actual de la ciutat i de la província, i ara l'assessorava el senyor Luengo. A Madrid va saber, pels telégrams, que patrons i obrers de diferents rams havien tingut reunions, ara anava adquirint detalls per a fer-se ben bé càrrec de la realitat.

Manifestà que el preocupava molt el problema de les subsistències, que considerava d'un interès primordial relacionat íntimament amb el problema social. Per aquest motiu pensava dedicar-li una atenció màxima. Digué, finalment, que tornaria, si pot, a Madrid quan hi sigui el ministre d'Hisenda, per a parlar d'alguns punts que convé resoldre dintre del pressupost actualment en preparació.

El governador referint-se als greus problemes plantejats i al seu propòsit de no deixar-los de banda, acabà dient als periodistes:

—No s'amolinin, que jo els donaré molta tela.

EL BAN

El ban aixecant l'estat de guerra, és el següent:

«Don Joaquín Milans del Bosch i Carrió, capità general de la quarta regió.

De conformitat amb lo acordado por la junta de autoridades de esta plaza y previa la aprobación de Su Majestad el Rey (q. D. g.).

HAGO SABER

Artículo primero. Queda levantado el estado de guerra en Barcelona y su provincia establecido por mi bando de 24 de marzo de 1917, sin embargo, subsistente la suspensión de garantías constitucionales dispuesta por real decreto de 17 de enero del año actual y generalizada para toda la Península por otro de 24 de marzo próximo pasado.

Artículo segundo. Como consecuencia del anterior precepto, las autoridades civiles y tribunales de justicia, volverán a entender en los asuntos que, con arreglo a las leyes, les corresponden, y por tanto les serán remitidos o devueltos los procedimientos de que venia conociendo la jurisdicción de guerra, por virtud del citado bando.

Artículo tercero. Quedan caducados desde esta fecha los permisos de uso de armas concedidos por las autoridades militares con motivo de las anormales circunstancias que ocasionaron la publicación del repetido bando.

Barcelona, 2 de septiembre de 1919.

Joaquín Milans del Bosch.

Polítiques

VIDA NOVA

Ha deixat de publicar-se el popular setmanari d'aquest nom, que ha estat durant quatre anys el portaveu del nacionalisme al districte d'Arenys de Mar.

Ben de dolre és la desaparició del valent confrare, després de tantes i tan glorioses lluites com ha sostingut per la causa de Catalunya i que tan encàticament han coadjuvat a la fonda catalanització que caracteritza aquella formosíssima comarca. El seu nom, per tant, mereix ésser recordat amb amor i respecte dintre la història del periodisme local.

Per notícies particulars que en tenim, sabem que la desaparició de «Vida Nova» no significa pas cap mica de decalament en l'estol nacionalista arenyenc, sinó que constitueix una nova demostració de la seva polixanpa, tota vegada que es prepara per a ben aviat (un successor, el qual ha de respondre plenament, amplem, a aquella intensitat cultural i patriòtica.

LA BANDERA CATALANA A TIANA

Dimenge darrer fou dia de joia per aquest poble: per primera volta fruit del goig de veure enlairada a la Casa de la Vila la bandera de Catalunya. El nostre batlle donava compliment a un acord pres per l'Ajuntament.

En tenir-ne esment fou molta la gent del poble i de la colònia estiuenca que anaren a salutar la bandera benarrada.

Un grup de patriotes volgué que un dia tan assenyalat en la vida del nostre poble no passés sense rebre el degut homenatge a la bandera dels nostres amors. En un no-res va arranjarse la festa. De bon grat va oferir-se l'Orfeó Tianaenc, fent ressonar a la plaça de la vila un bell aplec de cants de la terra que embaumava els nostres cors i s'enlaïraven fins al símbol del que als catalans els és més car i més preuat. Després, dues orquestres volgueren ser a la festa, tocant a la plaça diferents peces de llur repertori. Una de les orquestres, la de la Casa de Caritat, ens féu oír xamosses sardanes, que foren puntejades pel jovent.

Finalment, en els salons del Casino de Tiana, fou obsequiat l'Orfeó Tianaenc i són mestre senyor Herret, amb dolces i xampany, pel ferm patriota senyor Mallol.

Tot plegat fou una guisa festa de bell regust catalanesc.

Signif, sempre tot, en honra i glòria de Catalunya, la Mare nostra.

S'han despatxat els següents assumptes:

De la secció de Governació: Recurs d'alçada interposat pel director gerent de l'Electricitat Catalana, S. A., contra l'acord de l'Ajuntament d'aquesta ciutat relatiu a l'augment de preu de la conservació de la llum elèctrica provisional.

Recursos d'alçada interposats pels gerents de les companyies Barcelonense d'Electricitat i Electricitat Catalana, relatius als serveis de llum pública elèctrica provisional d'aquesta ciutat i a la seva conservació.

Recurs d'alçada interposat pel director gerent de la companyia Barcelonense d'Electricitat contra l'acord de l'Ajuntament d'aquesta ciutat relatiu a l'augment del preu del fluid de l'alluminat públic elèctric provisional.

Excusa del càrrec de regidor de l'Ajuntament d'Avia, formulada per don Martí Gol Puig.

De la Secció d'Hisenda: Informe al senyor governador sobre la instància de don Roc Grané Valls, interessat que l'Ajuntament de Granollers li aboní el llogar de la casa-habitació que ocupa en aquella població i en la qual funciona una Escola Nacional.

Reclamació d'antecedents relatius a l'expedient de perdó de contribució territorial instruit amb motiu de la pedregada que descargà en el terme municipal d'Espunyola el dia 4 de juny últim.

Decret de tràmit en l'expedient d'igual naturalesa incoat amb motiu de la pedregada ocorreguda en el terme municipal de Gisclareny el dia 30 de juny de 1917.

De la secció de Foment:

Informe en l'expedient incoat per l'Ajuntament de Barcelona per a l'expropiació de les finques números 3, 2, 51, 27 del carrer de Mercaders, necessària per a la regularització de la illa 14, secció segona, de la Gran Via Layetana.

Informe en el recurs d'alçada interposat per donya Manuela Vilafages contra una providència de la Tinença d'Alcaldia del districte vuitè, d'50 pessetes per infracció del Reglament de Tracció urbana.

Devolució de la fiança definitiva constituïda per don Enric Guixà i Esteve, contractista de les obres del tros primer del camí veïnal de Navarres a la carretera de Basella a Manresa.

Idem de la constituïda per don Antoni Oliveres Farré, contractista de les obres del pont sobre la riera de Guardiola en el camí de Vilafranca a Guardiola.

Comunicació al Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya referent a la paga de certificacions d'obres de camins veïnals executats amb anterioritat al primer d'abril últim.

De la secció de Comptes municipals:

Dictamen proposant l'aprovació i finançament dels comptes municipals de Castellolí de Riubregós, corresponents a l'any 1916, i Montmany, corresponents a l'any 1917.

Dictamen de censura als comptes municipals de Vilanova i Geltrú, corresponents a l'any 1917, que han d'eleva-se al Tribunal dels del Regne al qual atany llur definitiva resolució.

De la secció d'Instrucció pública i Belles Arts:

Subvenció a l'obra «Textos de Dret Català».

L'Escola Elemental del Treball, obre matrícula el dia 10 del corrent per a ingressar en els ensenyaments de fusters, paletes, electricistes, fonedors i modelistes, automobilistes, teixidors i operaris d'indústries químiques i per haver quedat complet amb els alumnes del «Curs Preparatori d'Estiu», hom no pot admetre cap matricula per al primer curs de Manyanes de màquines.

Per a ingressar en el primer curs dels esmentats ensenyaments, cal tenir una edat compresa entre els 14 i els 18 anys, fora dels teixidors, automobilistes i els operaris d'indústries químiques, que poden passar d'aquest límit.

La matrícula es farà en les Oficines de Secretaria de l'Escola (Urgell, 187), tots els dies feiners, de sis a

Actitud de la Comissió Provincial

La Comissió provincial, en sessió d'ahir, acordà renunciar a fer la designació d'un dels seus membres per a presidir la Comissió de compra de blats que ha creat el R. D. de 14 del mes passat.

Fou pres l'alludit acord a proposta del senyor president de la Diputació, i per la importància que revesteixen els fonaments (en què s'apota la dita proposta, creiem oportú donar a conèixer el text íntegre de la comunicació que amb aquest motiu ha estat adreçada pel senyor Vallès i Pujals al vice-president de la Comissió provincial.

Diu així:

«El R. D. de 14 del mes present crea a cada Província una Comissió de compra de blat encarregada: Primer, d'acordar la forma i manera de comprar el blat per a les fàbriques de la província corresponent, les quals adquisicions es realitzaran el preu de taxa vigent; segon, d'assenyalar son repartiment entre els fabricants, en proporció a la potència industrial i treball normal mig de llurs fàbriques; i tercer, d'establir les regles que consideri convenient respecte a la recepció i pagament del gra, resolent les diferències que puguin sorgir entre els compradors i els venedors.

L'esmentada Comissió ha d'estar composta: A. Pels tres fabricants de farines que formen el Comitè del Sindicat Provincial de fabricants que creà el R. D. de 10 d'agost de 1918. B. Per dos representants de les Cambres agrícoles de la Província. C. Per dos consumidors nomenats per la Junta Provincial de Subsistències.

La dita Comissió ha d'ésser presidida per un diputat provincial designat per la Corporació.

En l'esmentat R. D. no es precisa la manera de funcionar de la tal Comissió i sols son article 19 faculta el ministre de Proveïments per a reglamentar els preceptes del dit R. D., segons la pràctica aconselli.

La constitució de les dites Comissions ha d'ésser feta tot seguit i el Secretari de la Junta de Subsistències ja ha interessat de la nostra Corporació que fes la designació del diputat que ha de presidir-la.

En vista de la tal disposició, aquesta Presidència es creu en el deure de cridar l'atenció de la Comissió Provincial — que mentre la Diputació no celebra sessions, assumeix les funcions d'aquesta — i d'exposar-li son criteri, per si, compartint-lo, vol amollar-hi els acords que hagi de pendre.

En virtut d'altres disposicions, anàlogues a l'esmentada, diputats de la nostra Diputació formen part d'organismes creats pel Govern, com són, per exemple, les Juntes d'espectacles, de sanitat, d'Obres del Port, etc. I si bé és veritat que la funció que realitzen aquests organismes no cau pas sota l'esfera de la competència i atribucions que a les Diputacions assenyalava la Llei provincial, no obstant, ni per la naturalesa d'aquelles funcions ni pel caràcter de simples vocals que en tals Comissions tenen els diputats, la Diputació no ha tingut mai inconvenient en designar-los.

El cas actual, però, és ben diferent. Es tracta de Comissions encarregades d'acordar totes les compres de blat i de repartir aquest gra entre els fabricants de la Província, havent de resoldre les mil incidències a què les tals compra i distribució donen lloc. I el diputat que, segons el R. D., ha d'anar a tals Comissions, no és un simple Vocal de les mateixes, sinó que les ha de presidir, funció que no solament té la importància que sempre té una funció presidencial, sinó que en el cas present ve augmentada pel fet de no haver-hi en les Comissions de què es tracta, ultra el diputat, sinó representants dels productors de blat, dels consumidors i dels fabricants de farina.

Creu aquesta Presidència que la nostra Diputació no pot acceptar la responsabilitat immensa que tal funció entranya. I això, no pel còmode egoisme de defugir responsabilitats, sinó perquè aquestes sols poden assumir-se quan es té la plenitud d'atribucions i de llibertat per a exercir-les. La política de subsistències, en la totalitat de ses manifestacions, està en el nostre país en mans del Govern; ell pren totes les mesures i dicta les disposicions que té per convenient: en ell, doncs, ha de recaure tota la responsabilitat. I aquesta funció de la compra i distribució de blat, que no és sinó una manifestació parcial de la política de subsistències, no pot ésser desglossada de la restant funció. Per això la presidència de la Comissió que es crea ha de recaure en un funcionari del Govern, en algu que tingui la plena representació d'aquest, en algu que estigui solidaritzat amb el Govern, de tal manera que de sa gestió encertada o desencertada en derivi un èxit o un fracàs per al Govern. I aquesta condició ja es comprèn que no la reuneix un diputat provincial. La nostra Corporació no pot trametre un de sos membres a exercir una gestió sense arrostrar per endavant la responsabilitat de la mateixa. I, en el cas present, aquest albur no es pot córrer des del moment que la Diputació no té cap intervenció en la política de subsistències, i des del moment que li queda tan poc marge de llibertat a la Comissió que es crea, que té fixada pel Govern la zona on ha de comprar el blat i el preu a què ha de pagar-lo.

Per tals consideracions, creu aquesta Presidència que la nostra Corporació hauria d'acordar que renuncia a fer la designació d'un dels seus membres per a presidir la Comissió de compra de blats que ha creat el R. D. de 14 d'aquest mes.

Deu-li dos anys de vida.

Barcelona, 27 d'agost de 1919. — El president, J. Vallès i Pujals.

Senyor vice-president de la Comissió Provincial.

vuit de la vetlla. Cal presentar certificat de vacuna, certificat del taller i permís del pare: per aquests dos darrers documents, l'esmentada oficina facilita uns impresos. Demés, per drets de matrícula, pòlisses, etc., cal abonar 750 pessetes, a l'acte de matricular-se.

Per tota mena de detalls i informacions, hom pot adreçar-se des d'ara a l'Oficina de Secretaria en les hores indicades.

De Societat

Ha arribat de Nova York don Antoni B. Caragol amb la seva distingida esposa i fills.

Destiguem una felicitat a Barcelona a tan bon amic i compatriota.

FIVE.

VIDA MARÍTIMA

El que diuen els marins

L'Associació de Capitans i Pilots de la Marina Mercant i la Societat Espanyola de Magistres Navals, han publicat la següent nota oficial:

«Ha estat molt comentat als centres del personal de mar, l'avis d'una companyia naviliera començant al seu personal amb l'acomodament si no es presenta a rependre el servei en determinat termini. Aquesta és la segona nota que publica l'al·ludida empresa en el mateix sentit.

L'estrany d'aquesta actitud, és que s'adopci sense una explicació del per què ho s'augmenten els sous, ja que fins el present, ni per mitjà de les autoritats que intervenen en l'assumpció, ni directament de l'Associació de Navilers han rebut aquestes societats de marins cap raó que fonament la impossibilitat de concedir el que demanen, com tampoc la satisfacció demostrativa d'un bon desig d'arranjament que tendeixi per part dels navilers a eviar els perjudicis que sofreix la nació.»

Moviment del Port el dia 1

Vaixells entrats

Vapor anglès «Brodmess», de Hankow, amb ous, atracat al moll el Morrot.

Vapor «Ciudad de Cadiz», de Jata Isabel, amb càrrega general, atracat al moll de Balears.

Vapor «Rey Jaime I», de Mallorca, amb càrrega general, atracat al moll de les Drassanes.

B. G. «G. Sensat», de l'Havana, amb fusta, atracat al moll de Morrot.

Vaixells despatxats

Vapor «Isleño», cap a Marsella.

B. G. «Nuevo Carmelo», cap a Túniz.

Vapor «Almazora», cap a Marsella.

Pallebot «Flo del Mar», cap a Ciutatella.

Vaixells sortits

Vapor «Reina Victoria Eugenia», cap a Túniz.

Vapor «La Sabinosa», cap a Marsella.

Vapor «Reina Maria Cristina», cap a la Corunya el dia 22 cap a l'Havana.

El «Manuel Calvo», sortí de Santa Cruz de la Palma el 21 cap a Sant Joan de Puerto Rico.

El «Antonio López», a Barcelona.

El «Alcázar», a Cádiz.

El «Cataluña», sortí de Cádiz el 18 cap a Nova York.

El «Mogador», sortí d'Almeria el dia 17 de maig cap a Gibraltar i Cádiz.

El «P. de Sastre», a Nova York.

El «Montevideo», sortí de Nova York el 26 cap a l'Havana.

El «Ciudad de Cadiz», a Barcelona.

El «Isleño», a l'Alfons XII, a Santander.

El «J. del Piñazo», a Cádiz.

El «San Carlos», sortí de Monrovia cap a Fernando Poo.

El «Montserrat», sortí de Sant Joan de Puerto Rico el 26 cap a Santa Cruz de Tenerife.

El «Buenos Aires», a Cádiz.

El «Claudio López y López», sortí de Colombo el 22 cap a Singapur.

El «Santa Isabel», sortí de Santander el 25 cap a Bilbao.

El «M. L. Villaverde», a Cádiz.

El «Alfonso XII», sortí de l'Havana el 26 cap a la Corunya.

El «Buenos Aires», a Màlaga.

El «Legazpi», a Barcelona.

COMPANYIA PINILLOS

Vapor «Balmes», a Cádiz.

Vapor «Valbanera», a Canàries.

Vapor «Infanta Isabel», sortí de Barcelona el 22 cap a l'Havana.

Vapor «Barcelona», sortí de l'Havana el 16 cap a Canàries.

Vapor «Catalina», sortí de Buenos Aires el 18 cap a la Península.

T. Mallol Bosch CONSIGNATARI

Cap a ALEXANDRIA

Sortirà el dia 8 de setembre el vapor

INÉS

(al port)
Admetent càrrega per a la dita destinació.

Cap a ROUEN

Sortirà el dia 3 de setembre el vapor

CERET

Admetent càrrega per a la dita destinació.

Cap a l'HAVANA

Sortirà el dia 8 de setembre el vapor

PRYDWEN

(al port)
Admetent càrrega per a la dita destinació.

Cap a NOVA YORK

Sortirà el 8 de setembre el vapor

AMBRIDGE

Admetent càrrega per a la dita destinació.

Cap a HAVRE I ANVERS

Sortirà avui el vapor

PIEMONTE

(al port)
Admetent càrrega per a les dites destinacions.

Cap a l'HAVRE I ANVERS

Sortirà el 8 de setembre el vapor

LEGNANO

Admetent càrrega per a les dites destinacions.

Cap a l'HAVRE, NANTES I BORDEUS
Sortirà el 7 de setembre el vapor

ROMA

Admetent càrrega per a les dites destinacions.

Cap a FREEMANTLE, ADELAIDE,
MELBOURNE I SYDNEY

Sortirà a últims de setembre el vapor

AUSTRALIE

Admetent càrrega per a les dites destinacions.

Cap a NOVA YORK

Sortirà el 10 de setembre el vapor

MAINE

Admetent càrrega per a la dita destinació.

Cap a BORDEUS I NANTES

Sortirà el 15 de setembre el vapor

SUNEV

Admetent càrrega per a les dites destinacions.

Informarà el seu consignatari.

T. MALLOL BOSCH, Passeig de Colón, 17. Telèfon: A. 2312 i A. 5069.

Vapor «Miguel M. Pinillos», a l'Havana.

Vapor «Martín Saenz», a Barcelona.

COMPANYIA BASCO-CATALANA

Vapor «Mikeldi Chiki», a Barcelona.

L'«Ambos», a Marsella.

L'«Antzokoa», a Barcelona.

L'«Amphion», a Porto Maucio.

El «Suevia», a Màlaga.

El «Rover», a Marsella.

El «Moselle», a Marsella.

FABREGAS I GARCIAS

«Colón», a Barcelona.

«Manuel Espallu», a València.

«Manuela Pla», de Barcelona cap a Marsella.

«Teresa Fabregas», de Rouen a Alger.

«Teresa Pamiés», a Swansea.

«Virgen de Africa», a Barcelona.

El «Moselle», a Nica.

COMPANYIA TRANSMEDITERRANEA

El «J. J. Sister», a Màlaga.

El «J. B. Llovera», a Algeciras.

El «Sagunto», a Sevilla.

El «V. La Roda», a Alacant.

El «Villarreal», de Casablanca cap a Larache i Barcelona.

El «Delphin», a Cádiz.

El «Gandia», a Màlaga.

El «A. Cola», a Cádiz.

El «Barceló», a Barcelona.

El «Grap», a Swansea.

El «Jorge Juan», a Barcelona.

El «Tintoré», a València.

El «Tambre», a Màlaga.

El «Antonia», a Marsella.

El «Comercio», a València.

El «Cullera», a Sevilla.

El «Juan de Juanes», a Huelva.

El «G. Amorós», a Bilbao.

El «S. Giner», a Barcelona.

El «M. de Tuna», a Vigo.

El «Poeta Querol», a Múrcia.

El «Roger de Flor», a Cardiff.

El «Espanoleto», a Múrcia.

El «Rius y Taulet», a Màlaga.

El «Navarra», a Barcelona.

El «Castilla», a Tarragona.

El «Monte Toro», a Màlaga.

El «Isleño», a Barcelona.

El «Menorquin», de Rouen cap a Alger.

El «R. Victoria», a Sevilla.

El «Cataluña», a Palma.

El «A. Lázaro», a Barcelona cap a Gènova.

El «G. F. Silvestre», a Algeciras.

El «T. Llorante», a C. uta.

El «Cabañal», a Cádiz.

El «Hespérides», a Bilbao.

El «V. Puchols», a Barcelona.

El «Mahón», a Barcelona.

El «Rey Jaime II», a Mallorca.

El «Balear», a Almeria.

El «Mallorca», de Mallorca a Barcelona.

El «Rey Jaime I», de Barcelona a Marilloc.

El «A. Marche», a Màlaga.

El «Cahalejas», a l'Havre.

El «Jativa», a Sevilla.

El «Atlante», a Barcelona.

El «Turia», a Múrcia.

El «Tordera», a Múrcia.

El «Torreblanca», a Barcelona.

El «Luhó», de Cete cap a Barcelona.

El «C. Sorné», a Londres.

El «R. Capdepon», a Anvers.

El «Pérez Valero», cap a Anvers.

El «Pérez Pujol», a Múrcia.

El «V. Ferrer», a València.

El «J. Verdagué», de Rouen cap a Liverpool.

El «J. Maragall», de Màlaga cap a Bristol.

El «El Torras y Bages», a Liverpool.

El «Cataluña», a Huelva.

El «Aragón», a Liverpool.

El «Andalucía», a Màlaga.

El «Capità Segarra», a Barcelona.

El «Marqués de Campo», a Liverpool.

El «Isla de Menorca», a València.

El «Bellver», a Almeria.

IBARRA I C. S. en C. SEVILLA

Vapor «Cabo San Sebastián», de la mar a Vigo.

Vapor «Cabo San Martín», de Sevilla al Nord.

Vapor «Cabo Santa Pola», a Bilbao.

Vapor «Cabo Cerona», de Villagarcía al Sud.

Vapor «Cabo Nao», sortí de Barcelona el 31 cap a Bilbao.

Vapor «Cabo Higuer», de Sevilla a Llevant.

Vapor «Cabo Silleiro», de Cádiz cap a Vigo.

Vapor «Cabo La Plata», de Barcelona cap a Bilbao i escales.

Vapor «Cabo Roca», de la Corunya.

Vapor «Cabo Torifana», de Barcelona.

Vapor «Cabo Carvoeiro», de Sevilla, a Nova York.

Vapor «Cabo Creus», de Barcelona cap a Nova York.

Vapor «Cabo Rocha», a Santander.

Vapor «Cabo Cullera», a Barcelona.

Vapor «Cabo Blanco», de la mar a Vigo.

Vapor «Cabo Sacratí», de Buenos Aires a Les Palmes.

Vapor «Cabo Prior», a Bilbao.

Vapor «Cabo Cervera», de Nova York a Cádiz.

Vapor «Cabo Menor», a Bilbao.

Vapor «Cabo Peñas», sortirà de Bilbao el dia 28.

Vapor «Cabo San Antonio», sortirà de Bilbao el 4 de setembre.

Vapor «Itálica», de Santander al Sud.

Vapor «Vizcaya», d'Aviles a la Corunya.

Vapor «Trilana», a Cádiz.

Vapor «La Cartuja», de la mar a Aviles.

Vapor «Cabo San Vicente», de València cap a Ponent.

Vapor «Cabo Quejo», de Cádiz cap a Llevant.

Vapor «Cabo Tres Forcas», a Barcelona.

ENRIC FREIXAS

«La Sabinosa», de Barcelona cap a Marsella.

«Luís», a Barcelona.

Joan Grané, a Barcelona.

«Almazora», a Barcelona.

Vapor «Cabrera», a Barcelona.

«Carola», a Barcelona.

«Antorita», a Marsella.

FREIXAS GERMANS

«Unión», a Barcelona.

«Maria», a Marsella.

«Hércules», a Barcelona.

DOMENEC MUMBRU

Vapor «Domingo Mumbur», al Pirineu.

Vapor «Leonora», a Nova York.

Vapor «Ramón Mumbur», de Nova Orleans a Barcelona.

Fragata «Antonia Mumbur», a Cádiz, carregant sal per Buenos Aires.

FILLS DE JOSEP TAYA

Vapor «P. Claris», en viatge de Barcelona a l'Havana.

Vapor «Roger de Lliria», a Barcelona.

Vapor «M. Arnús», a Nova York.

Vapor «Ciervana», en viatge de Liverpool a Espanya.

Vapor «Torre del Oro», sortí de Alacant el 16 cap a Londres.

Vapor «Jaume d'Urgell», a Filadelfia.

Vapor «Teresa Taya», de Barcelona cap a Gènova.

Vapor «Rita», de València cap a Nova York.

Vapor «San José», a València.

Vapor «Capità Revuelta», a Barcelona.

Vapor «Santa Ana», a Barcelona.

BARCELONESA DE NAVEGACIO

«Juliana», a Rotterdam.

«Paulina», cap a Nova York.

«Adelina», a Buenos Aires.

«Florinda», a Nova York.

«Nuria», a Barcelona.

FILLS D'ENRIC GIRONELLA

Vapor «Tirso», de Barcelona cap a Màlaga.

Vapor «Trini», de Barcelona cap al Pirineu.

Vapor «Rita», de Constantinoble a Alexandria.

Vapor «Amputan», a Anvers.

Vapor «Salvador», navegant per les costes d'Orient.

Vapor «Temerario», cap a Barcelona.

Goleta «Comercio», a Sant Feliu de Guixols.

Pallebot «Joven Paquito», a Barcelona.

Pallebot «Teresa», a Port Vendres.

Llagut «Montserrat», a Port Vendres.

PER TOT EL MES DE SETEMBRE

se serviran als subscriptors de l'ENCICLOPEDIA CATALANA els 9 volums pendents de remesa fins

Pels mossos d'Esquadra

Els de la capital, a instància de part, han detingut Josep Aisinet Aro, major d'edat, carreter, el qual, amb un carro i cavalleria, transportava taulons des del moll al magatzem de fusta de Pere Larrosa Pich, carrer de Lluà, i en lloc de dur-los al dit magatzem, en va portar un viatge de taulons al magatzem de ferro vell d'Empar Calatayud Ventura, carrer del comerç, quedant que a la nit aniria cobrar l'import convingut, no arribant-se a efectuar per haver-se desobert abans; el qual subjecte, junt amb els taulons i dona esmentada, foren posats a disposició del jutjat de instrucció de guàrdia.

També han detingut a un tramvia, conegut carterista Lluís Sánchez Oliver (a) «Cubanito», de 31 anys, de Havana, sense domicili, essent re- tès a la delegació de policia, en la qual estava reclamant judicialment.

Els de Sant Vicenç dels Horts han posat a disposició del jutjat municipal de Molins de Rei el matrimoni Pau Fornells Badell i Maria Tarrés Plaqué, veïns de Vilafranca del Penedès, dedicats al comerç de carbó, per haver insultat un empleat d'aquell municipi, promovent amb el dit motiu un fort escàndol a la via pública.

Els de Prats de Lluçanès han posat a disposició del jutjat el veí Pere Bové Solà, el qual menava un animal carregat de llenya, que manifestava haver allat i robat d'un bosc d'aquell terme.

Els de Cardener han posat a la disposició del jutjat el veí Domènec Calmet Puigó (a) «Dulau», major d'edat, casat, per haver insultat i amenaçat amb un ganivet, que li fou ocupat, els con- torts Josep Calmet Colina i Francisca Sadó, també veïns del dit poble.

Els de Pineda han detingut un subjecte per tallar i turtar arbres d'un bosc d'aquell terme.

Els de Vilatorrada han capturat a Joan Codina Tort, major d'edat, per haver agredit amb un bastó el seu germà Miquel, causant-li algunes lesions i promovent amb tal motiu un gran escàndol.

Els de Castellar del Val, en unió d'alguns veïns, després de cinc hores d'incessants esforços, afo- caven un incendi que es declarà a un bosc d'aquell terme, propietat de don Ramon Fargas, cremant-se unes 25 quarters de bosc de pins alzines, avalorades en unes 2.500 pessetes, practicant la dita força diligències per averiguar si el si- mestre ha estat casual o intencionat.

Els de Sant Vicenç dels Horts auxiliaren al jutjat municipal de la localitat, en les diligències de recollir el cadàver de Joan Butens Valls, de 15 anys, de Molins de Rei, que morí negat al riu Llobregat, al terme de Sant Vicenç, en haver anat a banyar-se, triga- rent algunes hores per a trobar-lo, mal- rat els àctius treballs de son- deig verificats.

Observatori Fabra

Secció Meteorològica i Sísmica

Setmana del 23 d'agost al primer de setembre de 1919, a les 8 hores de Greenwich.

Estació meteorològica:

Temperatura màxima: 31'5 graus el dia 29 a les 12 h.
Temperatura mínima: 14'5 graus el dia 31 a les 6 h.
Màxima velocitat absoluta del vent: 22 metres per segon el dia 29 a les 23 h. 45 m. del SW.
Pluja total en mil·límetres, 0'00.
Saturació de l'aire, 6 hores en total.
Humitat relativa inferior a 50 per 100, 29 hores en total.
Humitat relativa mínima: 17 per 100 el dia 29 a les 19 hores.

Estació sísmica:

Procedents d'epicentres molt llun- nyans, i amb fases confuses, es regis- tren els següents tremolors de terra:
Dia 27.—A les 6 h. 18 m. 32 s.
Dia 29.—A les 6 h. 3 m. 12 s.
Dia 31.—A les 17 h. 40 m. 21 s.
El Director de la Secció, Dr. Font- serà.

D'espectacles

Els populars concessionaris d'a- questa ciutat, senyors Casanovas i Piñol, acaben de publicar i re- partir entre els seus abonats i amics un notabilíssim quadern im- pres pulcrament, on hi són rela- tats els quinze episodis de «Hon- dini y el tanke humaito».

Hi ha fotografies de gran ta- many dels principals artistes que hi prenen part i reproduccions de les més emocionants escenes.

El famós film que els senyors Ca- sanovas i Piñol porten al mercat i que tot fa preveure que assolirà un gran èxit, és relatar en aquest preciós àlbum amb gran riquesa de detalls.

El dijous d'aquesta setmana es farà al Cine Doré la funció de be- nefici i comiat de l'eminent m- mica Nati la Bilbainita.

Aquesta celebrada artista pen- dra comiat amb aquesta represen- tació del públic d'Espanya a l'objecte de marxar a l'Amèrica, on ha de realitzar una llarga tournée i on es d'esperar que assolirà els ma- teixos triomfs que l'han acompa- nyada durant la seva breu i glo- riosa carrera artística.

S'anuncia per a molt aviat d'a- parició del «Diario de Espectácu- los», periòdic que s'ocuparà ex- clusivament de la vida dels tea- tres, cines, etc., de Barcelona.

El Spatbank Club, integrat per empleats del Banc Espanyol del Río de la Plata, va celebrar el dissabte passat una vetllada tea- tral, dedicada a la Colònia argen- tina d'aquesta ciutat, al qual acte hi assistí l'honorable cònsol general, don Albert i Cache, acompa- nyat de prestigiosos elements de la mateixa.

A la vetllada hi acudí una po- drida i selecta concurrència com- posta en la majoria de famílies i relacions d'empleats, premiant la tasca escènica de les senyoretes Fortuny i Bayona, les senyores Bosch i Benancia, i dels senyors Hernández, Lanza, Almazor, Ma- sachs, Calvera, García, Usón, Sem- pau i Asín, amb repetits en l'obra de Linares Rivas «Cobardías», a

en les estrenes del diàleg roman- tic, «Dulzuras de la vida» i la jogui- na còmica «La moda futura», els autors dels quals són els senyors Nieto i Sabaté, empleats del Banc, així com també els interprets d'a- questes obres.

Espectacles

Principal Palace

Totes les tardes, de set a nou. To- tes les nits, des de les onze:
Espectacles a l'estil dels de la

Grande Taverne de Paris

Grans atraccions
Aperitius, diners, sopars Tabarin.

Gran Café Restaurant

TÍVOLI

Concerts cada nit, a la TERRASSA del pis principal. Esplèndides sales per a banquets.

ELDORADO

Avui, dimarts, nit, a les deu: Sele- ctes programes. Projectió de la magni- fica pel·lícula d'interessant argument

L'Ibis blau

Exits del notable QUADRO D'A- TRACCIONS, en el qual figuren

Nedy Dalmau :: Els Banolas
Lida et Darly :: Lolita Baldó

i la jova «Estrella de Varietats»

Dora, la Cordobesita

Demà, dimecres, Serata d'onore, i dijous, comiat de

Dora la Cordobesita

Divendres, gràndios i artístic progra- ma. Debut de

Mercè Serós

i presentació del cèlebre QUARTET DE BALLS RUSSOS

SOKOLOFF

TEATRE COMIC

Gran Companyia d'òpera. Avui, di- marts, nit, a les deu. L'òpera en qua- tre actes, LA FAVORITA, pel cèlebre tenor Marian Cortada, debutant els notables artistes MARIA DARNIS, JORDI FREU, MIRACLE, SOLER i ORS, chor general, cos de ball, 35 pro- fessors d'orquestra.

ELDORADO

Molt aviat M. SERÓS

SOKOLOFF

Molt aviat

Teatre Poliorama

COMPANYIA COMICA

Güell - López Alonso - Asquerino

Avui dimarts, nit, a les deu, estrena de la comèdia en 3 actes de Linares, Be- cerra i Estremera, «Secretaria particu- lar», exclusiva d'aquesta empresa. — Demà, dimecres, tarda, «La escondida senda» i «La real gana». — Nit, «Secre- taria particular.»

PALACE CINE

(EMPRESA BOHEMIA)

Gran saló de moda.

Dijous, 4, inauguració de la temporada

Programes selectes amb estrenes d'e- xit segur: Pel·lícules de marques.

4, DIJOURS, 4

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Avui, dimarts, àxit gràndios, «Els somnis de l'ambició» (exclusiva), pre- ciosos assumpte interpretat per la genial artista Carmel Myers. Exits: «Regnat secret», quint i sisè episodis, assumpte interessantíssim. «Es desitja un cam- brer», gran broma. Revista Pathé. — Demà, la gran exclusiva de la casa Juli César, «La muralla d'or», preciosa pel·lícula americana.

ELDORADO

DEMÀ, BENEFICI

DORA

CORDOBESITA

GRAN SALO CINE DORE

Avui, nit, a les deu. Colossal programa de pel·lícules. Exit gran de Anna Livier, Wanda Kosiki, Els tres Fernández, i la nota sortint del dia, la eminent i ge- nial ballarina, glòria de les varietats,

NATI LA BILBAINITA

l'artista predilecta del públic barcelo- ni, aclamada en totes les sessions. Fixeu-s'hi bé! Demà, dimecres, grans funcions tarda i nit en honor de la ge- nial i eminent ballarina, tan volguda d'aquest públic,

NATI LA BILBAINITA

present-hi part valuosíssims elements artístics, entre ells l'atracció mundial

Els Perezoff

Onze persones en escena.

Dijous, comiat de Nati la Bilbainita.

Divendres, 5 de setembre, debut

de la Companyia de sarsuela

ELDORADO

DEMÀ, BENEFICI

DORA

CORDOBESITA

PARC DE BARCELONA

Elegant i concorregut centre d'es- barjos. Incomparable i únic per a les nits d'estiu. Avui, dimarts, SELECTA VETLLADA CATALANA. Extraordi- nari CONCERT per la brillant BANDA DE CAÇADORS DE MERIDA. Ball de típiques.

Sardanes per la Cobla Barcino

que executarà un escollit programa. Funcionament de tots els ESPORTS i ATRACCIONS. Concert pel Quintet MONMANY en l'agradable Terrassa del Gran Casino, i servei de Cafè-Restaurant i Banquets Regas.

Entrada, 25 cèntims

Gràndios esdeveniment deportiu per a la nit del vinent dissabte, 6 de se- tembre.

Carrera ciclista de 100 kilòmetres

Campionat de Barcelona

mig-fons amb entrenadors en motoci- cleta, organitzada per la «Unió Veloci- pèdica Espanyola». GRAN PREMI de l'Excm. Ajuntament.

TURÓ-PARK

GRAN PARO DE MODA

Campió de tots els Parcs coneguts, per la immensa bellesa dels seus jardins.

TURÓ-PARK

Insubstituïble per al perfecte desen- o- llo físic dels nois. Veritablement ideal per als joves i persones de totes les edats, per la seva sens igual poesia que en llurs perfumats jardins s'hi res- pira, i per les emocionants sensacions de llurs atraccions. Res tan saludable com el

TURO-PARK

Es gaudeix de la fresca. S'hi menja di- vinament; s'hi escolta bona música; s'hi regositja el cor; s'hi expansió l'ànima i, en resum, allí s'hi troben tots els elements per a fer la vida feliç.

Entrada de passeig, 25 cèntims

Servei d'automòbils: Plaça Catalunya- Turó-Park.

ELDORADO

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

Molt aviat SOKOLOFF

JARABE ^{Es el} CLIMENT ^{hipofosfitos}

el **RECONSTITUYENTE** de elección para
los **CONVALESCIENTES, ANÉMICOS, INAPETENTES y DÉBILES**

los **35 AÑOS** de éxito creciente y el haberlo usado
para sus propias familias mas de **ONCE MIL MÉDICOS**
son la mejor garantía de su bondad terapéutica.

Debe pedirse **MARCA VIUDA** y rechazarse

todo frasco que en esta marca sus etiquetas no lleve registrada

LA MILLOR TINTURA PROGRESSIVA

LA FLOR DE ORO

Usant aquesta privilegiada aigua
may tindreu cabells blancs ni seran calvos
**El cabell abundant y hermós
és el millor atractiu de la dona**

La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro

es la millor de totes les tintures para'l cabell y la barba; no taca'l cutis ni embruta la roba.
Aquesta tintura no conté nítrat de plata, y ab son de el cabell se conserva sempre fi, brillant y negre.
Aquesta tintura s'usa sense necessitat de cap preparació, ni tan sols s'ha de rentar el cabell, ni abans ni després de l'aplicació, aplicant-se ab un petit respall, com si fos bandolina.
Usant aquesta aigua's cura la caspa, s'evita la caiguda del cabell, se suavis, s'aumenta y's perfuma.
és tónica, vigorisa les arrels del cabell y evita totes ses malalties. Per aixó s'usa també com a higiènica.
conserva'l color primitiu del cabell, ja sigui negre o castany; el color depén de més o menys aplicacions.
Aquesta tintura deixa'l cabell tan hermós, que no és possible distingir-lo del natural, si la seva aplicació's fa bé.
La aplicació d'aquesta tintura és tan fàcil y còmoda, que un home mateix pot fer-seho; per lo que, si's vol, la persona més tímida ignora l'artifici.
Ab l'us d'aquesta aigua's curen y eviten les plaques, para la caiguda del cabell y excita'l seu creixement, y com el cabell adquireix nou vigor, may seran calvos.
Aquesta aigua deuen usarla totes les persones que desitgin conservar el cabell hermós y el cap sà.
Es la única tintura que als cinch minuts de posada permet arregar-se el cabell y no fa mala olor; deu usar-se com si fos bandolina.

Les persones de temperament herpètic deuen precisament usar aquesta aigua, si no volen perjudicar la seua salut, y logran tenir el cap sà y net ab una sola aplicació cada vuit dies; y si a la vegada desitgen tenir el pel llisat lo que diu el prospecte que acompanya a la ampolla.
De venda: principals perfumeries y drogueries d'Espanya.

Fustes i llenyes a l'engrós

JOAN RAGUÉ

EXPLOTACIONS AGRÍCOLES

VAN FIGUERAS
GUALBA
Teléfono 53

Clarà, 54, segon, primera
Barcelona
Teléfono A. 4304

Fabrica de Flors, Corones i Plantes

Molt que's necessita per a fer-les
Antiga Casa. T. COSTAS. Palla, 131 15pral.

Catarro dels nois

L'Anti-catarro Bachonnet, és el veritable específic que
s'ha de usar en tots les casos de Catarro dels nois.
Farmacia del Dr. J. J. Vialadon, Rambla de les Flors,
Dipòsits: Rambla de les Flors, 131 15pral.

SANTAL

REMEDIU SOBERANO
DE LA
BLÉNORRAGIA
PROSTATITIS
CISTITIS

Dipòsits: J. Uriach, Bruch, 49.— Daniel Robert, Claris, 72

EL FRASCO: 6 Pesetas.
F. BLANC, Farmacéutico
en NARBONNE (Francia).

Unico
TRATAMIENTO EFICAZ

BLANC

Avisos

FALTEN APRENTENTS

guanyant desseguida Rambla
de Catalunya, 15. Mercader.

BATXILLER

gironi cerca col·locació que'l
permetti proseguir estudis a
l'Universitat preferible pre-
ceptor. Informes i rad a la
Redacció de LA VEU.

El 101 - Mobles

Exposició de totes classes i
preus, JORBA Hospital, 13.

Hernies

(TRENCADURES) Està comprovat per l'experiència que l'enemic més gran del trenat és l'ús d'un mal braç que no honté deurement l'hernia obligant a portar una vida malaltosa que's converteixen constantment en una vida malaltosa. L'especialista de la "Vives" posà a l'abast de tots el trenats son privilegiat "Seaguar Medical" que combat amb gran èxit tan molestosa dolencia. El trenat que usa per primera vegada dit aparell experimenta una sensació de benestar, comoditat immensa, obtenint la contenció de sa hernia tan perfecta, que el llinat instantàniament de tot perill, tancant-li la vegada la part herniada fins a definitiva curació, metode que substitueix amb indiscutible ventajosa a la perillosa operació.

TRENATS: Abans d'operar-se ni comprar braç defectuosos que posen en perill vostra apreciada salut, veniu consultar-nos, perquè nostra casa us pot oferir consells de 20 anys d'experimentació en el tractament de tota classe d'hernies, que és la millor garantia que podeu desitjar. Despatx: de la 121, des 3 a 6.

Estadumenges dies festius des 9 a 12

Rambla Centre, 12 pral. casa "VIVES" (tocant Llicéu)

LA COMERCIAL

Papereria, llibreria, objectes d'escriptori, timbres de goma i metall, gravats, lletres per a rètols, etiquetes, tintes de varies marques, factures, talonaris de varies classes i molts altres articles. Impressos comercials i enquadernacions.

Joan Estévez

Hospital, 58

Vendes

Royal

Màquines d'escriure

Demaneu catàleg i referències al concessionari exclusiu per a la venda a Espanya

Trust

Mecanogràfic

Pelsoy, núm. 62, 1er

Teléfono 3.164 A.

REPARACIONS de tota classe de MAQUINES D'ESCRIBURE

RENTYAMENT MECANOGRÀFIA

Còpies

No

Vacile mas

Si le urge comprar una MAQUINA de ESCRIBIR sólida garantizada y a buen precio visiten la Casa ARMENGOL Plaza del Pino, 10.

Medicaments

químics i naturals, específics farmacèutics i aigua mineral, es reben directament dels punts d'origen, Farmacia de Sotta i Baita, Rambla de Catalunya, núm. 1, cantonada Ronda de la Universitat.

Compres

Ahuges, Paperetes brillants, perles, esmeraldes, or, platí, dentadures. Unica casa que pot pagar més als preus que altres. Turbana, 6 (Plaça Reial).

A plassos. Mobles sense dos RALS setmana. L'únic a Barcelona que dona més facilitats en el pagament i ven més barat.
Carne, 84-EL CHINO